

รูปแบบของรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
แหล่งทุน : งบประมาณการศึกษาช่องทาง นักวิจัยรุ่นใหม่

1. ปกนอก
2. รongปก
3. ปกใน
4. บทคัดย่อภาษาไทย
5. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
6. กิตติกรรมประกาศ
7. สารบัญ
8. สารบัญตาราง
9. สารบัญภาพ / แผนภูมิ / อื่น ๆ (ถ้ามี)
10. บทที่ 1 บทนำ
11. บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
12. บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
13. บทที่ 4 ผลการวิจัย
14. บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
15. บรรณานุกรม
16. ภาคผนวก (ผู้ทรงคุณวุฒิ, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย , แบบสอบถาม หรืออื่น ๆ)
17. ประวัติผู้วิจัย
18. สันเล่มรายงานการวิจัย (ระบุ ชื่องานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย ปีพ.ศ.ที่ทำเสร็จ)

หมายเหตุ ใช้รูปแบบอักษร TH SarabunPSK

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง
Needs for Further Study at the Bachelor Degree Level in
curriculum Suan Dusit University of High School in Lampang.

นางดวงเดือน วรรณกุล

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง
Needs for Further Study in the Bachelor Degree Program at
Suan Dusit University, Lampang learning center of High School
Students in Lampang Province.

นางดวงเดือน วรรณกุล

(สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีงบประมาณ 2557)

หัวข้อวิจัย	ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางดวงเดือน วรรณกุล
ที่ปรึกษา	ดร.ขวัญภา สุขคร
หน่วยงาน	ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2559

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง 2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ในจังหวัดลำปาง จำนวน 1,525 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage: %) ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ค่า t - test ค่า F - test หรือ One - Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษามากที่สุดเป็นอันดับแรก และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา มากกว่านักเรียนที่อยู่นอกเขตอำเภอเมือง รองลงมา นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ

Research Title	Needs for Further Study in the Bachelor Degree Program at Suan Dusit University, Lampang learning center of High School Students in Lampang Province.
Researcher	Mrs. Doungduen Wannakul
Research Consultants	Dr. Khannapa Sukkorn
Organization	Lampang Center. Suan Dusit University
Year	2016

This research aims to: 1) study needs for Further Study in the Bachelor Degree Program at Suan Dusit University, Lampang learning center of High School Students in Lampang Province. 2) to compare needs for Further Study in the Bachelor Degree Program at Suan Dusit University, Lampang learning center of High School Students in Lampang Province. The population used in this study was 1,525 high school students in academie year of 2557 in Lampang . Tools used in this research was the questionnaires. The statistics used in this research were percentage, mean, standard deviation, t – test or a test F – ANOVA.

The findings showed that the students most needed to study in 5 – year Bachelor of Education (B.Ed.) in Early Childhood Education. And elementary program. When compared to the admission to undergraduate Lampang University it was found that students at schools in the city most needed to study in 5 – year Bachelor of Education (B.Ed.) Early Childhood and elementary Education. Needed more than students from outside the district. Then, students needed to study in Bachelor of Science (B.Sc.) in Technology to of cooking program and service program.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีเนื่องด้วยได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และได้รับความร่วมมือในการทำวิจัยจากนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปางปีการศึกษา 2556

ขอขอบพระคุณ ดร.ขวัญภา สุขคร ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง ที่ให้ความกรุณาตรวจพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขโครงร่างงานวิจัย รวมถึงอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่ได้ให้คำปรึกษาในการทำการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแก้ไขงานวิจัย เจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาทุกท่าน ที่ช่วยในการติดต่อประสานงานต่างๆ ดำเนินการให้ขั้นตอนกระบวนการต่างๆ ในงานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางดวงเดือน วรรณกุล

2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความสำคัญของการศึกษา	6
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545)	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้	12
การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน	14
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	20
ระบบการศึกษาไทย	22
ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาตามแนวคิดของซิกเคอริงและไรเซอร์	24
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ	25
ทฤษฎีแรงจูงใจ	27
กลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต	29
ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขาลำปาง	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
กรอบแนวคิดในการวิจัย	47

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิจัย	50
ผลการวิจัย	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
สรุปผลการวิจัย	60
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	69
ภาคผนวก ข	72
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	73
ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	กลุ่มประชากร และจำนวนตัวอย่างจากโรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัด สพม.35 จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง	4
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง	51
4.3	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ	52
4.4	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ	52
4.5	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ	53
4.6	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน	53
4.7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน	54
4.8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน	54
4.9	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.10	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกสถานที่พักอาศัย	55
4.11	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย	56
4.12	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)	56
4.13	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)	57
4.14	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)	57
4.15	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน	58
4.16	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน	58
4.17	ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน	59

สารบัญรูปร่าง

รูปร่างที่		หน้า
2.1	โครงสร้างมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา	10
2.2	โครงสร้างครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	11
2.3	แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์	26
2.4	ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 – 2554 ประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และกลยุทธ์ของ มหาวิทยาลัย	42
2.5	กรอบแนวคิดการวิจัย	47

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจค่อนข้างรวดเร็ว ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมและบริการ ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมขยายตัวน้อยมาก คนชนบทยังยากจนต้องอาศัยการเกษตรที่มีผลตอบแทนน้อยเป็นพื้นฐานดำรงชีวิต ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องรีบหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน วิธีที่ขจัดความยากจนให้หมดไปช่วยให้นักยากไร้มีฐานะความเป็นอยู่มีรายได้ที่สูงขึ้น มีปัจจัยพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นคือการทำให้ความรู้ความสามารถที่จะไปประกอบงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีวิตที่เหมาะสม

ดังนั้นอุดมศึกษาเป็นจึงแหล่งเรียนรู้และพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาชาติให้มีความยั่งยืนและสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังที่ (ลีปนนท์ เกตุทัต, อ่างในพระมหาสมณองค์ปจโจปการี และทรวงศักดิ์ ใจสบาย, 2555, หน้า33) ได้สรุปหน้าที่มหาวิทยาลัยไว้ 4 ประการโดยยึดความเป็นเลิศทางวิชาการไว้ดังนี้

1. ให้การศึกษาวิชาชีพชั้นสูงที่จะทำให้ให้นักศึกษาไว้ยึดประกอบอาชีพในการผลิตนักศึกษาในวิชาชีพต่างๆ มหาวิทยาลัยควรมีแผนพัฒนาประเทศ

2. ให้การศึกษาวิชามูลฐาน คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะ และวิทยาการที่จะทำให้ให้นักศึกษาเป็นผู้รอบรู้ รู้กว้าง มหาวิทยาลัยกล้าสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดและทำกิจกรรมส่งเสริมในและนอกหลักสูตรที่จะทำให้ให้นักศึกษาซาบซึ้งในความรู้นี้

3. ทำการวิจัยหาความรู้ใหม่ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้การค้นคว้าใฝ่หาความจริงทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิด วิวินิจฉัย มีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการ

4. เป็นสถาบันถ่ายทอดความรู้และศิลปวัฒนธรรมไปยังชุมชน มหาวิทยาลัยจะต้องทำหน้าที่ปลูกฝังเป็นผลเมืองดีให้แก่นักศึกษา เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดไปยังประชาชน

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา ให้กับผู้เรียนในท้องถิ่น ชุมชน ที่ต้องการศึกษา ฝึกอบรม ในสาขาวิชาต่างๆ ที่ต้องการรวมทั้ง การตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้เป็นสถาบันที่เข้าถึงชุมชน ดังนั้น จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอน ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งได้กำหนดนโยบายพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาคือ “พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” โดยมีแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดกิจกรรมต่างๆ ให้หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียน ระหว่างเรียน และจบการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ นำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะถ่ายทอด ฝึกประสบการณ์ตลอดจนช่วยในการวางแผนหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้โครงการเปิดสอนหลักสูตรต่างๆ ของมหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในเขตจังหวัดลำปาง และให้เป็นแนวทางการวางแผนและการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนในจังหวัดลำปาง

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง ได้กำหนดขอบเขตงานวิจัย โดยศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดลำปางเท่านั้น โดยคำนึงถึงตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลพื้นฐานของผู้กรอกแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ แผนการเรียน สถานที่ศึกษา สถานที่พักอาศัย และรายได้ของครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ประกอบด้วย

- 1.1 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ

1.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และ สาขาวิชาการประถมศึกษา

1.3 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์

2. ขอบเขตประชากร ประกอบด้วย

2.1 ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ในจังหวัดลำปาง

โรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัด สพม.35 จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง

ได้จำนวนประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,921 คน

(ที่มา : ตารางแสดงจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.35 ปีการศึกษา 2557)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2536) :

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

สุ่มตัวอย่างนักเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัด สพม.35 จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง

ได้จำนวนตัวอย่างนักเรียนสายสามัญศึกษา จากจำนวน 3,921 คน

โดยสุ่มตัวอย่าง (ที่ระดับความเชื่อมั่น 98%) ได้จำนวน 1,525 คน

2.2.2 การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัด สพม.35 จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 1.1 กลุ่มประชากร และจำนวนตัวอย่างจากโรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัด สพม.35
จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง

ลำดับ	อำเภอ	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เกาะคา	โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม	65	25
2	เกาะคา	โรงเรียนไหล่หินวิทยา	34	13
3	งาว	โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ	287	112
4	งาว	โรงเรียนประชาราชาวิทยา	38	15
5	แจ้ห่ม	โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	276	107
6	เถิน	โรงเรียนเถินวิทยา	240	93
7	เถิน	โรงเรียนเวียงมอกวิทยา	69	27
8	เมือง	โรงเรียนกิวลมวิทยา	37	14
9	เมือง	โรงเรียนโป่งหลวงวิทยารัชมังคลาภิเษก	30	12
10	เมือง	โรงเรียนเขลางค์นคร	187	73
11	เมือง	โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	720	280
12	เมือง	โรงเรียนปงแสนทองวิทยา	10	4
13	เมือง	โรงเรียนเมืองมาย	22	9
14	เมือง	โรงเรียนลำปางกัลยาณี	522	203
15	เมือง	โรงเรียนเสด็จวนชบาศก์กุลวิทยา	67	26
16	เมืองปาน	โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม	75	29
17	เมืองปาน	โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา	24	10
18	เมืองปาน	โรงเรียนเมืองปานพัฒนาวิทยา	27	11
19	เมืองปาน	โรงเรียนเมืองปานวิทยา	69	27
20	แม่ทะ	โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี	37	14
21	แม่ทะ	โรงเรียนแม่ทะพัฒนาศึกษา	39	15
22	แม่ทะ	โรงเรียนแม่ทะวิทยา	67	26
23	แม่พริก	โรงเรียนแม่พริกวิทยา	98	38
24	แม่เมาะ	โรงเรียนแม่เมาะวิทยา	48	19
25	แม่เมาะ	โรงเรียนสบจางวิทยา	24	9
26	วังเหนือ	โรงเรียนวังเหนือวิทยา	348	135
27	สบปราบ	โรงเรียนสบปราบพิทยาคม	130	51

ลำดับ	อำเภอ	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
28	เสริมงาม	โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม	178	69
29	ห้างฉัตร	โรงเรียนแม่สั่นวิทยา	25	10
30	ห้างฉัตร	โรงเรียนเวียงตาลพิทยาคม	37	14
31	ห้างฉัตร	โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา	91	35
รวมทั้งสิ้น			3,921	1,525

4. ขอบเขตระยะเวลา

ขอบเขตระยะเวลา งานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในระยะเวลา 12 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2556 ถึง เดือน กรกฎาคม 2557

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ในจังหวัดลำปาง

การศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง การศึกษาหลังมัธยมหรือการศึกษาที่ครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญาที่หลังจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรต่างๆของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ประกอบด้วย

1. หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ
2. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา
3. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสำคัญของการศึกษา
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545)
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
5. ระบบการศึกษาไทย
6. ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาตามแนวคิดของซิกเคอริง และไรเซอร์
7. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ
8. ทฤษฎีแรงจูงใจ
9. กลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
10. ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขาลำปาง
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: 5) ภาระบวกรับรู้เป็นปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และ ส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย รู้จักรักษา ผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น “การศึกษา” จึงเป็นการให้การเลี้ยงดูให้เจริญเติบโต ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้ความรู้แก่ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูนั้นให้เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือตนเองเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ให้ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ และให้ความรู้เพื่อสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หรืออีกความหมายหนึ่ง การศึกษาหมายถึงการพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์เต็มที่ นั่นคือเป็นการสอนหรือแนะนำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองให้มากที่สุดเท่าที่สามารถ

กระทำได้ และ การศึกษา หมายถึง การสอนหรือการฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างเต็มที่ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

การศึกษามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก คำกล่าวที่ว่า การศึกษาคือ ชีวิต และชีวิตคือการศึกษาคำกล่าวเช่นนี้ยังคงเป็นความจริงอยู่ตลอดไป ชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดาเริ่มมีการศึกษาบ้างแล้ว การศึกษาของมนุษย์จะเริ่มอย่างจริงจังก็ต่อเมื่อชีวิตได้เริ่มสัมผัสกับโลก และจะต้องศึกษาอยู่ตลอดไปจนกว่าชีวิตจะจากโลกนี้ไป การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม ประเทศชาติ และต่อโลกเป็นอย่างยิ่ง อาจจะกล่าวได้ว่า “ตราบใดที่โลกยังมีมนุษย์ไม่สิ้นสุดการศึกษาต้องอาศัย” เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมนุษย์ที่อาศัยโลกอยู่จะต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาสำหรับการพัฒนาตน เมื่อสมาชิกของสังคมได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว สังคมและประเทศชาติรวมทั้งโลกด้วยก็จะได้รับการพัฒนาต่อไปด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542: 34) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังสำนึกที่ดีเกี่ยวกับกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพัฒนา ประเทศพัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้ง ในการจัดการศึกษาของรัฐ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้ระบุถึงการศึกษาเป็นหมวดต่างๆ ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมาย และหลักการ

ความมุ่งหมาย มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

หลักการจัดการศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ยึดหลักการ 6 ข้อ คือ มีเอกภาพตามนโยบาย แต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติ กระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาระดม

ทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันสังคมอื่น ๆ

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

สิทธิและโอกาสรับการศึกษา ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ/ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาสและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

สิทธิในการจัดการศึกษา ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา องค์กรเอกชน สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

ผู้จัดการศึกษามีสิทธิรับสิทธิประโยชน์จากรัฐ ในด้านการสนับสนุนความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเงินอุดหนุนการจัดการศึกษา และการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษี

หมวด 3 ระบบการศึกษา

- ระบบการจัดการศึกษา มี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาอาจจัดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบก็ได้ มีการเทียบโอนผลการเรียนได้ทั้ง 3 รูปแบบ

- การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับ คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐต้องจัดให้ไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยให้มีการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สำหรับเด็กอายุย่างเข้าปีที่ 7 ถึงย่างเข้าปีที่ 16

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. โรงเรียน
3. ศูนย์การเรียนรู้

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

แนวการจัดการศึกษา ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. สอดคล้องความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ผกทั้ทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้
3. เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผกปฏิบัติให้ทำให้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและใ้รู้
4. ผสมผสานความรู้อย่างสมดุล ผูกผกคุณธรรม คานิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อ และอำนวยการความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความรอบรู้
6. เรียนรู้ได้ทกเวลาทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือ จากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ

- การประเมินผู้เรียน พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤดิ พฤติกรรมการเรียน การรวมกิจกรรมและการทดสอบ

- การจัดทำหลักสูตร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

- การสร้างความร่วมมือ สถานศึกษารวมกับบุคคล ครอบครัว

- การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและส่งเสริมการวิจัย สถานศึกษาพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผุ้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

- การบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา

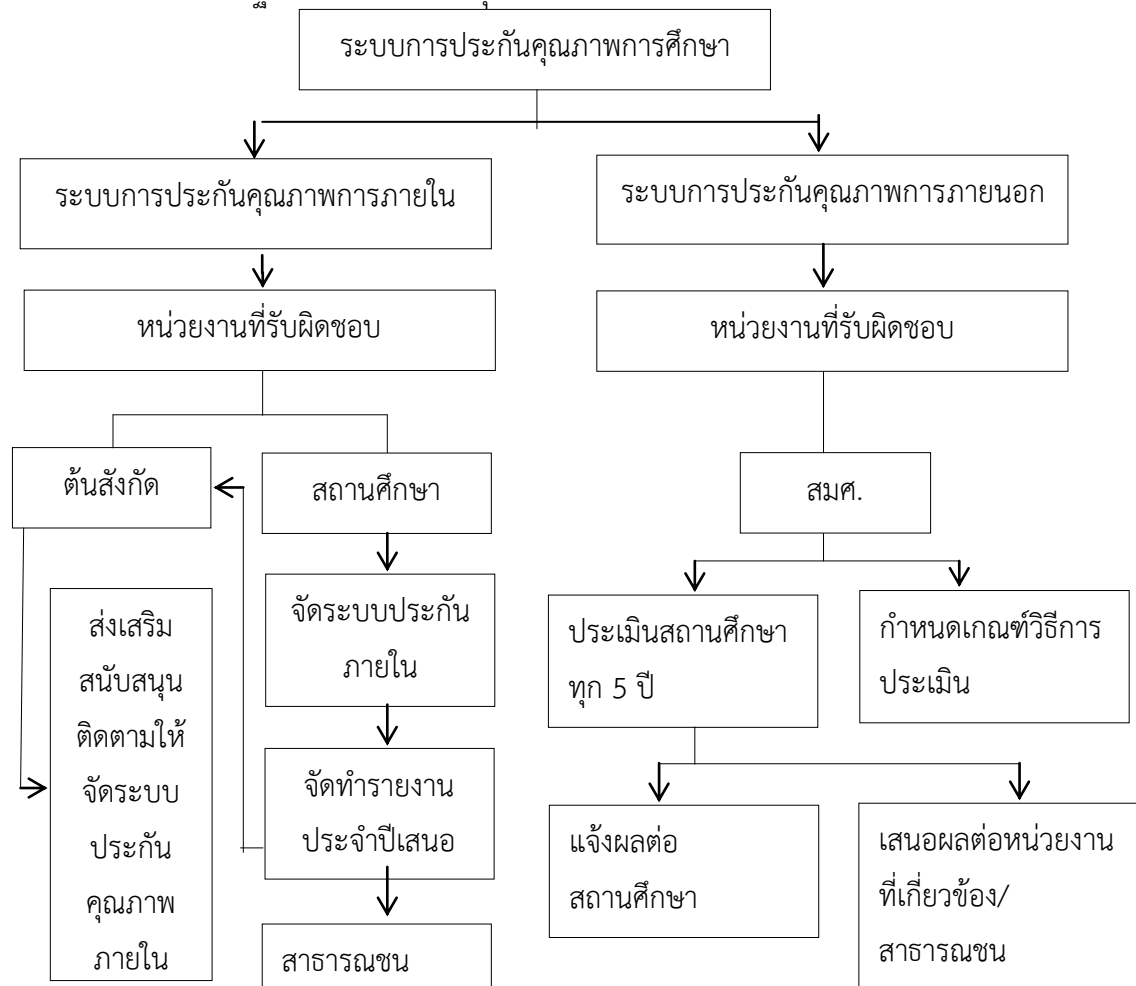
- กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาโดยตรง ในดานวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

- คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบรวม และเลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐานประสานส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประสาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาบุคคลและองค์กรต่างๆ

- องค์ประกอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วยผู้แทน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู สมาคมผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษา สมาคมผู้ปกครองและครู และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรม และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

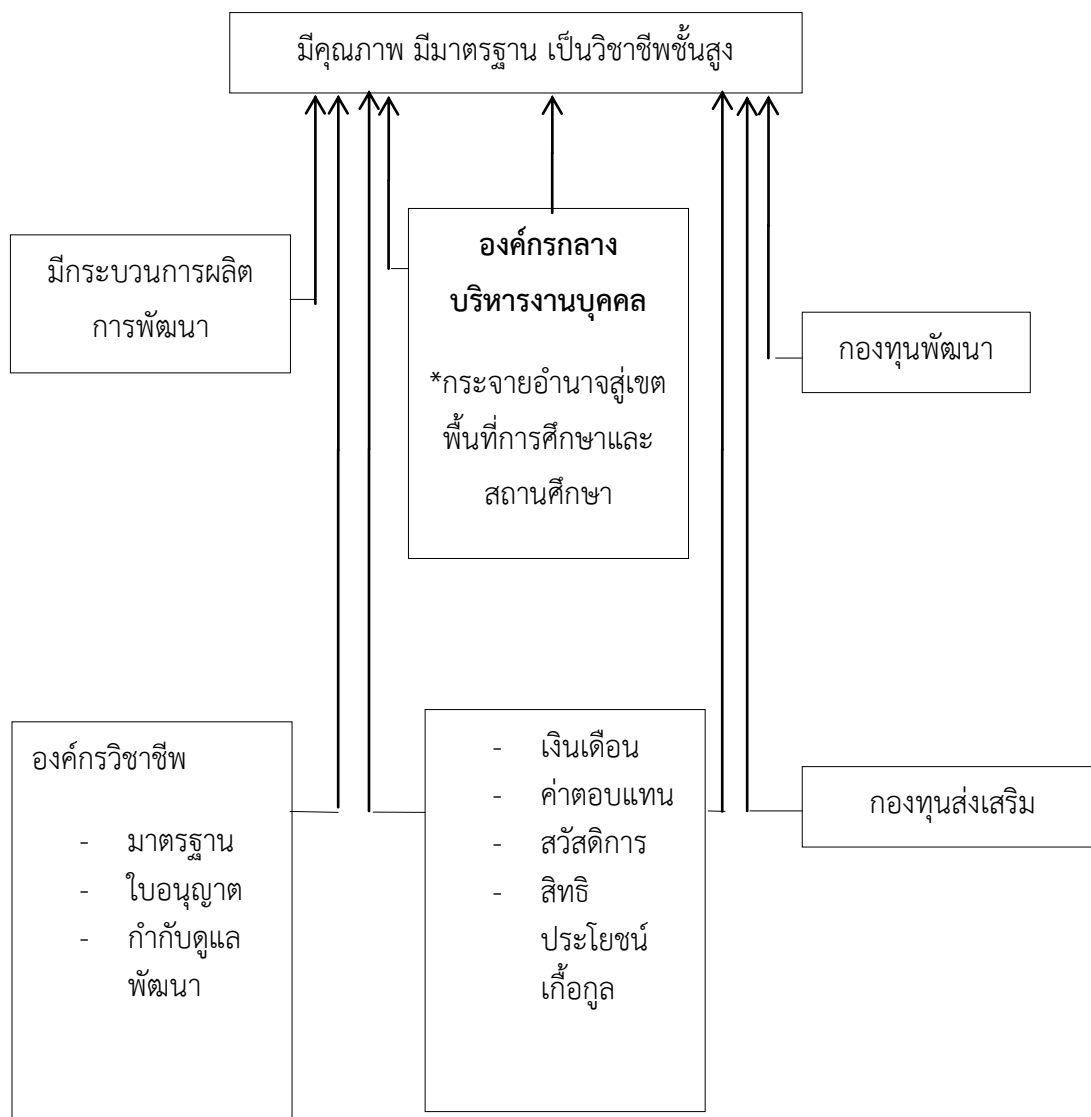
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา
- องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ครู องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศิษย์เก่า พระภิกษุสงฆ์ และหรือ องค์กรศาสนาอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพรอมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น
- การบริหารและจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของรัฐ รัฐสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน ด้านวิชาการให้แก่สถานศึกษาเอกชน

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
ที่มา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542(แก้ไขเพิ่มเติม 2545)

หมวด 7 ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
ที่มา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542(แก้ไขเพิ่มเติม 2545)

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

- ระดมทรัพยากรทั้งจากรัฐและเอกชน
- สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษาใช้และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ และทรัพย์สินอื่น
- รายได้ และผลประโยชน์ ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลต้องส่งคลัง

- รัฐจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

- 1) เงินอุดหนุนทั่วไปรายบุคคลสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2) กองทุนกู้ยืมสำหรับผู้เรียนที่มีรายได้น้อย
 - 3) งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษสำหรับผู้พิการ/ด้อยโอกาส / ผู้มีความสามารถพิเศษ
 - 4) งบดำเนินการและงบลงทุนตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาและ ภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหาร โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาค
 - 5) เงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของรัฐหรือองค์กรมหาชน
 - 6) กองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน
 - 7) กองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน
- จัดสรรเงินอุดหนุนให้บุคคลและองค์กรที่จัดการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
- มีระบบตรวจสอบ ติดตาม ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษา

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- รัฐจัดสรรคลื่นความถี่สื่อสาร โทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการสื่อสารและใช้ประโยชน์ทางการศึกษา
- ส่งเสริม สนับสนุน การผลิตและพัฒนาแบบเรียน สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยให้มีการแข่งขันอย่างเสรี
- พัฒนาบุคลากรผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต
 - รัฐต้องส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา
 - จัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้เช่น

ความเป็นกันเอง ความเข้มงวดกวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอนรวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

สุรางค์ โค้วตระกูล (2550: 185-196) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมถึงการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน งานที่สำคัญของครูก็คือช่วยนักเรียนแต่ละคนให้เกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้และทักษะตามที่หลักสูตรที่วางไว้ครูมีหน้าที่จัดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อจะช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียนดังในความรู้เกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้จึงเป็นรากฐานของการสอนที่มีประสิทธิภาพ

นักจิตวิทยาได้พยายามทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของสัตว์และมนุษย์ และได้ค้นพบหลักการที่ใช้ประยุกต์ เพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ ทฤษฎีการเรียนรู้มีหลายทฤษฎีแต่นำมากล่าวเพียง 3 ทฤษฎี ได้แก่

1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theories)
2. ทฤษฎีพุทธิปัญญานิยม (Cognitive Theories)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมแนวพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning)

นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมศึกษาพฤติกรรมที่จะสังเกตภายนอกได้ และเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ส่วนนักจิตวิทยาประเภทพุทธิปัญญานิยมเน้นความสำคัญของผู้เรียนและศึกษาว่าเวลาการเรียนรู้เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างในบุคคล ส่วนนักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางสังคมแนวพุทธิปัญญา มีความเห็นว่าทั้งสิ่งแวดล้อมและผู้เรียนมีความสำคัญเท่าๆกันคือการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน

ทิตินา แชมมณี(2554:90-94) กล่าวถึง วีกอสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และวีกอสกีก็เป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซาบหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซาบ ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้จะเกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับสภาวะให้อยู่ในภาวะสมดุล (equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation)

ทั้งเพียเจต์และวีกอสกี นับว่าเป็นนักทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “ cognition ” หรือกระบวนการรู้คิด หรือกระบวนการทางปัญญา นักคิดคนสำคัญในกลุ่มนี้คือ อุลริค ไนส์เซอร์ (Ulrich Neisser)

เพื่อให้เข้าใจแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ได้ง่ายขึ้น ผู้เขียนจึงจะขอเปรียบเทียบแนวคิดนี้กับแนวคิดของทฤษฎีกลุ่มปรนัยนิยม (Objectivism) ซึ่งมีความเห็นว่า โลกนี้มีความรู้ ความจริง ซึ่งเป็นแก่นแท้แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง การศึกษาคือการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรู้ ความจริงเหล่านี้

โจนassen (Jonassen , 1992 : 138 – 139) กล่าวย้าว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้จะให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์รวมทั้งโครงสร้างทางปัญญาและความเชื่อที่ใช้ในการแปลความหมายเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ สรุปได้ว่าการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้เป็นกระบวนการในการ “ acting on ” ไม่ใช่ “ taking in ” กล่าวคือ เป็นกระบวนการผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล ไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามา (Fosnot , 1992 : 171)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการเรียนการสอน

1. เป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง (authentic tasks) ครูจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะต้องให้มีประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้
3. ผู้เรียนจะเป็นผู้มึบทบาทในการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (active) ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้าง ความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง
4. ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคมจริยธรรม (sociomoral) ให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสนเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
5. ในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ (Devries,1992: 1 -2) โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้
6. ในการเรียนการสอนแบบสร้างองค์ความรู้ ครูจะมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม (Devries, 1992 : 3 – 6) คือ จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้เปลี่ยนไปเป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือ การเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจาก “ instruction ” ไปเป็น “ construction ” คือ เปลี่ยนจาก “ การให้ความรู้ ” ไปเป็น “ การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ”
7. ในด้านการประเมินผลการเรียน (Jonassen , 1992 : 137 – 147) จำเป็นต้องมีลักษณะเป็น “ goal free evaluation ” ซึ่งก็หมายถึงการประเมินตามจุดมุ่งหมายในลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล หรืออาจใช้วิธีการที่เรียกว่า “ socially negotiated goal ” และการประเมินควรใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งอาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มผลงาน (portfolio) รวมทั้งการประเมินตนเองด้วย

ทฤษฎี การเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ถูกรวบรวมเป็นองค์รวมเป็นชุดของหลักการต่าง ๆ เพื่อ อธิบาย เหตุผลการได้มาขององค์ความรู้ การรักษาไว้และการเรียกใช้องค์ความรู้ในแต่ละบุคคลได้ อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ท่านกำหนดเป้าหมายผู้เรียนและกำหนดคำทำนายเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ด้วยตัวท่านเอง สิ่งเหล่านี้สามารถเป็นแนวทางช่วยให้เราเลือกใช้เครื่องมือในการเรียนการสอน เทคนิค และวิธีการต่างๆ วิธีการที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ในรายวิชาอย่างมีประสิทธิภาพโดยสมบูรณ์ พวกเราควรจะอภิปรายทฤษฎีการเรียนรู้

ทั้งสามทฤษฎีเหล่านี้ คือ พฤติกรรมนิยม, การประมวลผลสารสนเทศทางปัญญา,และการสร้างสรรค์ความรู้ด้วยปัญญา (behaviorism, cognitive information Processing, and Constructivism)

1. พฤติกรรมนิยม (Behaviorism) มุมมองของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมองผู้เรียนเหมือนกระดานชนวนที่ว่างเปล่า และผู้สอนจะต้องจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับผู้เรียน คำแนะนำหรือสิ่งเร้าจากสภาพสิ่งแวดล้อมจะถูกนำเสนอหรือแนะนำให้ผู้รู้จัก และผู้เรียนแสดงอาการตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ด้วยการตอบสนองบางสิ่งบางอย่างออกมาความสำคัญขึ้นอยู่กับการเสริมแรงที่กำหนดจัดเตรียมไว้เพื่อกำกับพฤติกรรมที่ต้องการรูปแบบพฤติกรรมใหม่ ๆ จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกระทั่งกลายเป็นพฤติกรรมอัตโนมัติพฤติกรรมของผู้เรียนที่ยอมรับได้ คือ การเรียนรู้แสดงออกให้เห็นชัด

1.1 กฎเกณฑ์ของผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมนิยมการ ตอบสนองของการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน สิ่งเหล่านี้คือ สภาพแวดล้อมที่ผู้สอนจัดขึ้น ผู้สอนเป็นคนกำหนดจัดทำและควบคุมสภาพแวดล้อมต่อผู้เรียน การเรียนรู้จึงเป็นการคิดขึ้นมา โดยผู้สอนที่เน้นไปที่พฤติกรรมเสริมแรง เมื่อใช้เทคนิควิธีการในสภาพเช่นนี้ จุดประสงค์การเรียนรู้จึงเป็นพฤติกรรมของผู้เรียน ที่ได้มีการจัดเตรียมไว้,การให้รางวัล, และการให้ความสำคัญในวิธีเช่นนี้ ก็คือ การเสริมแรงพฤติกรรม นิ่งเอง

วิธีการเรียนการสอนที่ใช้กับกลุ่มพฤติกรรมนิยม คือ

1. การสอนตรง ๆ หรือการแสดงให้เห็นดู
2. การให้ทำแบบฝึกหัดและปฏิบัติ หรือการทำซ้ำ ๆ
3. การสอนเกมต่างๆ

1.2 เมื่อไรจะใช้แนวกลุ่มพฤติกรรมนิยม ภายใต้เงื่อนไขของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ทำให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดต่อการเรียนรู้

1. ผู้เรียนไม่มีประสบการณ์หรือมีแต่น้อยมาก หรือไม่มีองค์ความรู้แรกๆ ของเนื้อหาวิชา นั้นๆ
2. การระลึกถึงจดจำข้อเท็จจริงพื้นฐาน หรือการตอบสนองอย่างอัตโนมัติที่ต้องการให้เกิด
3. ภาระงานที่ต้องการเสร็จสมบูรณ์เพียงเล็กน้อย (ภาระงานเล็กๆ) ซึ่งไม่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานการปฏิบัติการ (Performance standard)
4. ผู้เรียนจะได้ความรอบรู้มา โดยการเสริมแรงอย่างต่อเนื่องในพฤติกรรมที่ต้องการ
5. ต้องการความถูกต้องและความรวดเร็วซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก
6. การเรียนการสอนต้องการให้เกิดผลสำเร็จภายในช่วงระยะเวลาอันสั้น

1.3 ทักษะต่างๆ ที่ควรได้รับการเรียนรู้ตามแนวพฤติกรรมนิยม

1. ชนิดของข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน หรือข้อมูลที่จะนำเข้าไป

2. การทดสอบ การทดลองพื้นฐาน หรือวิธีการเบื้องต้น
3. การเปลี่ยนน้ำมันในเครื่องยนต์ (ทักษะพื้นฐานง่าย ๆ)
4. การสะกดคำหรือการเรียนรู้ตารางสูตรคูณ (ทักษะพื้นฐาน)
5. การพูดด้วยเจตนาที่จะช่วยเหลือ จากถ้อยคำที่จัดเรียงลำดับอย่างเป็นระเบียบ (ทักษะพื้นฐาน)

1.4 จุดด้อยของพฤติกรรมนิยมการเรียนการสอนตามแนวพฤติกรรมนิยม มิได้เตรียมการเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา หรือการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนทำในสิ่งที่พวกเขาได้รับฟังและจะไม่ทำการคิดริเริ่มหาหนทางด้วยตนเองต่อการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น ผู้เรียนเป็นผู้ถูกเตรียมการสำหรับให้ระลึกได้ ในข้อเท็จจริงพื้นฐานต่างๆ เท่านั้น ให้มีการตอบสนองอย่างอัตโนมัติ หรือทำชิ้นงานภาระงานต่างๆ ซึ่งได้มีการกำหนดวิธีการ, ขั้นตอนมาอย่างดีไว้ล่วงหน้าก่อนแล้วเท่านั้น

2. กระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญา หรือปัญญานิยม (Cognitive Information Processing (CIP) or Cognitivism) กระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญา (CIP) อยู่บนพื้นฐานของกระบวนการคิดก่อนแสดงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่จะถูกสังเกต สิ่งเหล่านั้นมันก็เป็นเพียงแต่การบ่งชี้ว่าสิ่งนี้ กำลังดำเนินต่อไปในสมองของผู้เรียนเท่านั้น ในจิตใจของผู้เรียนก็เหมือนกับกระจอกองค์ความรู้ใหม่ ๆ และทักษะใหม่ๆ ที่จะทำการสะท้อนส่งออกมา กระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญา (CIP) จะถูกใช้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนกระทำการมองหาหนทางที่จะทำความเข้าใจและประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเขาหรือเธอได้รับรู้และเกี่ยวข้องกับมัน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เขาหรือเธอพร้อมที่อยากจะรู้และมีสิ่งเหล่านี้ บ้าง สิ่งเหล่านี้ถูกเก็บไว้ภายในหน่วยความจำของเขาหรือเธออยู่บ้างแล้ว ผู้เรียนถูกมองในสภาพที่เหมือนกับการได้วางกฎเกณฑ์การลงมือปฏิบัติไว้ก่อน ล่วงหน้าแล้วในการเรียนรู้ของเขาและเธอด้วยตนเองในแนวคิดทฤษฎีนี้

2.1 กฎเกณฑ์ของผู้จัดการเรียนการสอนที่ยึดแนว CIP ครูผู้สอนต้องเตรียมหนทางที่จะช่วยเหลือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ ความสำคัญ ก็คือการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศให้ชัดเจนและเป็นข้อมูลสารสนเทศชนิดที่มีเหตุมีผล ผู้เรียนต้องจัดการกับข้อมูลสารสนเทศโดยการจำแนกแยกแยะไตร่ตรองและประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ ดังนั้น การทำให้เป็นผลงานชิ้นใหญ่ๆ และมีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นเหตุเป็นผลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กับแนวคิดกระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญา (CIP) มีดังนี้

1. การจัดให้ได้ถึงอภิปรายและการให้เหตุผล
2. การให้แก้ปัญหาและจัดทำโครงการที่ยุ่งยากลำบาก
3. การเปรียบเทียบ (อุปมา) หรือ ถ้อยคำ สำนวนอุปมา อุปมัย

4. การจำแยกแยะหรือการให้ทำงานเป็นชิ้นเป็นอันของข้อมูลสารสนเทศภายใต้การให้เหตุผลของกลุ่มผู้เรียน

5. การให้เขียนสำนวนหรือคำประพันธ์สั้น ๆ (การย่อหรือข้อความที่ช่วยให้ผู้เรียนจำได้)

2.2 เมื่อไรควรใช้กระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญา (CIP) ภายใต้เงื่อนไขที่ CIP มีส่วนสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ คือ

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาสาระหรือมีความสัมพันธ์ในขอบเขตขององค์ความรู้นั้นอยู่แล้ว

2. แหล่งการเรียนรู้ (resources) มีจำนวนมากมายที่จะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่ไปยังเนื้อหาสาระก่อให้เกิดองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนได้

3. ผู้เรียนมีความจำเป็น หรือมีความต้องการแสวงหาแนวทางเพื่อให้เกิดการพัฒนาความเข้าใจมากขึ้นในองค์ความรู้และในข้อมูลสารสนเทศนั้นๆ

4. เวลาแห่งการเรียนการสอนเพื่อเกิดการเรียนรู้เกิดความเข้าใจมีได้จำกัดเวลาอย่างเข้มงวด

2.3 ทักษะต่าง ๆ ที่ควรได้รับการเรียนรู้จากกระบวนการประมวลผลทางปัญญา (CIP)

1. ความสามารถพื้นฐานคอมพิวเตอร์ที่มีความยุ่งยาก หรือปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวด้วยเครื่องจักร

2. การจัดจำแนกแยกแยะความเสียหาย อันตรายที่จะเกิดขึ้นที่มีจำนวนมากมาย

3. อธิบายและจำแนกวัตถุต่างๆ ที่มีความเสี่ยงภัย อันตรายและการเก็บรักษาอย่างถูกต้องและการเคลื่อนย้าย

4. การกะประมาณเวลาของการออกคำสั่งการเดินเรือ

2.4 จุดด้อยของกระบวนการประมวลผลทางปัญญาผู้เรียนต้องมีองค์ความรู้พื้นฐานของเนื้อหาอื่นๆ อยู่บ้าง ผู้เรียนมีความจำเป็นต้องเชื่อมโยงสิ่ง ที่พวกเรารู้อย่างพร้อมมูลเป็นภาพองค์รวมทั้งหมด การเรียนรู้บางครั้งก็บิดเบี้ยวไม่ตรงกับความจริงจากสิ่งที่ผู้เรียนรู้ ทุกอย่างได้อย่างพร้อมข้อมูล

3. การสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญา (Constructivism)

สร้างสรรค์ความรู้ด้วยปัญญานิยม (Constructivism) อยู่บนฐานของการอ้างอิงหลักฐานในสิ่งที่พวกเราสร้างขึ้นแสดงให้เห็นปรากฏแก่สายตาของเราด้วยตัวของเราเอง และอยู่บนฐานประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และโครงสร้างองค์ความรู้ภายในแต่ละบุคคลอีกด้วย การเรียนรู้ในลักษณะนี้อยู่บนฐานของการแปลความหมายและการให้ความหมาย ประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เรียนเขา/ เธอในแต่ละบุคคลว่าเป็นอย่างไร การที่ผู้เรียนลงมือกระทำอย่างว่องไว ในกระบวนการสร้างสรรค์ความหมายจากประสบการณ์ต่าง ๆ ของเขาหรือเธอ องค์ความรู้จะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียน และโดยเหตุผลที่ทุกคนต่างมีชุดของประสบการณ์ต่างๆ ของการเรียนรู้จึงมีลักษณะเฉพาะตน และมีความแตกต่างกันไปในแต่ละคน การเรียนรู้จะเกิดปรากฏขึ้นในห้วงแห่งความคิดเมื่อได้มีการกระทำภายในบุคคลนั้นๆ ทฤษฎีในแนวนี้ถูกใช้เพื่อเน้นการ เตรียมการผู้เรียนในการตัดสินใจ แบบจำลอง

ทางจิตใจของเขา ในการจัดรวบรวมประสบการณ์ใหม่ต่างๆ และการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ที่กำกวมน่าสงสัย

3.1 กฎเกณฑ์ของผู้ที่จะจัดการเรียนการสอนด้วยแนวคิด Constructivism

ผู้ที่จะจัดการเรียนการสอนควรออกแบบการเรียนการสอนเพื่อที่ให้ผู้เรียนได้มี โอกาสในการแก้ปัญหาที่มีความหมายจริง ๆ และเป็นปัญหาในชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนต่างก็มีความต้องการและมีประสบการณ์ ซึ่งสามารถประยุกต์นำไปใช้ในโลกลงแห่งความเป็นจริง และต้องการสร้างองค์ความรู้เหล่านั้น ผู้จัดการเรียนการสอนควรจัดเตรียมหากกลุ่มหรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิริยาต่อกันและได้คิด แก้ปัญหาต่างๆ ผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรช่วยเหลือ โดยการแนะแนวทาง และสั่งสอน หรือฝึก (coaching) วิธีการจัดการเรียนการสอนเมื่อใช้แนวคิดของ Constructivismจะเป็นการเรียนการสอน ดังนี้

1. กรณีศึกษา (case studies) หรือการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้
2. การนำเสนอผลงาน/ชิ้นงานให้ปรากฏแก่สายตาหลายด้าน หลายมิติหรือการจัดทำสื่อแนะแนวทาง คำแนะนำ
3. การกำกับดูแลหรือการฝึกงาน
4. การเรียนรู้ร่วมกัน (collaborative learning)
5. การเรียนรู้โดยการสืบค้น (Discovery learning)
6. การเรียนรู้โดยการกำหนดสถานการณ์

3.2 เมื่อใดควรใช้ Constructivism ภายใต้เงื่อนไขที่ Constructivism มีส่วนสนับสนุนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ คือ

1. การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นในกระบวนการที่ได้มีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างผู้เรียนต่อผู้เรียน
2. ผู้เรียนจะรวบรวมจัดองค์ความรู้ปัจจุบันที่มีอยู่แล้ว จากความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับความเข้าใจในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่าง ๆ ที่ได้มา
3. แหล่งการเรียนรู้ หรือทรัพยากรที่หลากหลายมีลักษณะที่แตกต่างกัน จำนวนมากเท่าที่สามารถจัดหามาได้ เพื่อช่วยเหลือต่อการ สืบค้น
4. มีเวลาเพียงพอ พอจะสามารถทำผลงาน/ชิ้นงาน/การปฏิบัติการได้ สำหรับผู้เรียนในการสืบค้นและประมวลผลองค์ความรู้

3.3 ทักษะต่างๆ อะไรที่ควรได้รับการเรียนรู้ด้วย Constructivism

1. การประดิษฐ์คิดค้นผลงาน ด้วยความรวดเร็วจากการใช้กระบวนการของคอมพิวเตอร์
2. การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำที่กว้างและมีน้ำไหลผ่าน
3. การวิจัยหาวิธีบำบัด รักษาตัวเองจากโรค

3.4 จุดด้อยของ Constructivism

ผู้เรียนมีความต้องการความรู้ที่มีความหมายและมีนัยสำคัญต่อผลการเรียนรู้ของการเรียนการสอน มิใช่จะมาทำนายว่าพวกเขามีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใดเพราะว่าผู้เรียนทั้งหลายต่างกำลังสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง Constructivism มิใช่เป็นการทำงาน แต่เมื่อผลของการทำงาน, การสร้างผลงานต่างๆ ต่างก็ต้องการผลงานเหมือนกันทุกครั้งไป ตัวอย่างเช่น การรวบรวมเส้นทางของรถยนต์ การมุ่งที่จะตรวจสอบผลงานหรือการทำงาน (ดูผลผลิต ซึ่งไม่ตรงกับแนวคิดของ Constructivism)

4. แบบการเรียนรู้ (learning Styles) กับทฤษฎีการเรียนรู้

ในการสัมมนา เราได้นำรูปแบบการเรียนรู้ นำเข้ามารวมเข้าไว้ในองค์ความรู้ของเราเพิ่มมากขึ้นว่า มนุษย์ประมวลผลข้อมูลสารสนเทศในสถานการณ์การเรียนรู้ได้อย่างไร เราได้ศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ในขณะนั้น เพื่อช่วยเหลือให้ท่านเข้าใจว่า “เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้อย่างไร” ท่านเองคงได้รับฟังมาด้วยเช่นกันเกี่ยวกับการเห็น, การ ได้ยิน และการกระทำของผู้เรียน ในความหมายนี้ การอ้างอิงไปยัง ความโน้มเอียงของผู้เรียนในทางที่ข้อมูลถูกนำไปอธิบาย นำเสนอวิธีทางนี้ ผู้เรียนต่างๆ จะมีความโน้มเอียง สำหรับข้อมูลสารสนเทศที่ใช้มาจากการได้เห็น, ได้ยิน และใช้ลงมือด้วยมือเขาเอง พวกเรากำลังศึกษาในหัวข้อเหล่านี้ เพื่อให้มีความตระหนักมากขึ้นเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศและการ เรียนรู้ได้อย่างไร องค์ความรู้นี้จะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และออกแบบรายวิชาที่ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ท่าน ควรจะสามารถดัดแปลงให้เข้ากับกลุ่มของนักเรียนที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ตามความต้องการและความจำเป็นได้ด้วยเช่นกัน

ทั้งสามทฤษฎีต่างมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เมื่อได้การตัดสินใจที่จะใช้ยุทธศาสตร์นี้มีสิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดของชีวิตที่ต้องพิจารณาทั้งสองระดับ คือ ระดับองค์ความรู้ของนักเรียนของท่าน และระดับการประมวลผลทางสติปัญญาที่ต้องการในผลงานหรือภาระงานแห่งการเรียนรู้ ระดับการประมวลผลทางสติปัญญาที่ต้องการสร้างผลงาน/ภาระงาน และระดับความชำนาญของนักเรียนของเรา การเก็บรวบรวมที่ดีที่สุดซึ่งเป็น “กล่องเครื่องมือ” ที่ได้เก็บรวบรวม องค์ความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มพูนขึ้นจาก การมองหาภาพทางทฤษฎี จะมีความเป็นไปได้ที่สนับสนุน, การมีความพยายามที่จะเรียนรู้ทางยุทธวิธีบาง ที่มีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงกัน อยู่บ้างและก็มีความจำเป็นเหมือนกัน ในการรวบรวมยุทธวิธีต่างๆ จากความแตกต่างที่เป็นจริงทางทฤษฎี เมื่อเรามีความต้องการ

หลักสูตรที่มีลักษณะขดลวดเป็นวง “spiral” ทำงานได้ดีสำหรับบางรายวิชา หรือระดับของโปรแกรม (หลักสูตร) ใน รายวิชาหนึ่งอาจจะหมุนเวียนสลับไปมาหรือหมุนเป็นวงกลมตลอดแตกต่างกันเป็น ระยะๆ หรือเป็นช่วงๆ หรือหมุนเวียนสลับทฤษฎีการเรียนรู้ในรายวิชา ตัวอย่างเช่นในรายวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน การเริ่มต้นของรายวิชานี้ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนควรใช้รูปแบบพฤติกรรมนิยมและควรมีคำสั่งมากๆ เพราะว่าผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์เลย เมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์บ้างแล้ว ผู้สอนสามารถขยับไปใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางปัญญาได้ใช้ อย่างเช่น การแก้ปัญหาและการจำแนกแยกแยะที่จะช่วยให้นักเรียน

พัฒนาทักษะการคิดระดับสูง เราจะสามารถขยับไปยังแนว Constructivism และพัฒนาความก้าวหน้าในการแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้สอนนำเสนอความคิดรวบยอดใหม่ในบทเรียนใหม่อีก ในโอกาสต่อไป เขาควรกลับไปยังรูปแบบพฤติกรรมนิยมอีกครั้งในการสอนความคิดรวบยอดใหม่ การหมุนเวียนแบบนี้ กระทำไปอย่างต่อเนื่องไปตลอดทั้งรายวิชาหรือทั้งระดับโปรแกรม (หลักสูตร)

โดยสรุปทฤษฎี การเรียนรู้สามารถช่วยให้เกิดความคิด ดังเช่น แวนตาที่ช่วยเราปรับให้เกิดความชัดเจนในประสบการณ์ทางการศึกษา การวางเงื่อนไขหรือการสร้างไว้ในคำแนะนำเพียงหนึ่งเดียว น่าจะไม่เพียงพอ ซึ่งควรจะต้องใช้แวนตาทั้งใกล้และไกล ปรับระดับความชัดเจนและหลอมรวมทฤษฎีเหล่านี้ในการคิดเชิงสร้างสรรค์ผลงาน /ภาระงานที่ต้องการด้วยสายตาที่มองเห็นถึงความแตกต่างเพียงเล็กน้อยก็ตาม ดังนั้น การประเมินผลเพื่อตัดสินใจในบางอย่างต่อการวางแผนจึงจะเป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งนี้ยังมีอีกหลายทฤษฎีการเรียนรู้อื่นๆ อีกเช่นกันที่จะช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้วย เช่นกัน และถ้าเรามีความประสงค์จะได้เพิ่มเติมความรู้ให้กับตนเองก็มีทฤษฎีการเรียนรู้ใน Websites จากแหล่งต่างๆ ทั่วไป (ที่มา: <http://www.reo11.moe.go.th>; ไตรรงค์ เจนการ)

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

1. ทฤษฎี ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (ERG Theory)

เคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Claton Elderfer) แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้รับปรับปรุงลำดับความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์เสียใหม่ เหลือความต้องการเพียงสามระดับ คือ

1.1. **ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs)** คือความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัยในชีวิต เปรียบได้กับความต้องการระดับต่อของมาสโลว์ ...ย่อโดย E

1.2. **ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs)** คือความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในที่ทำงานและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ตรงกับความต้องการทางสังคมตามแนวคิดของมาสโลว์ ย่อโดย R

1.3. **ความต้องการเจริญเติบโต (Growth Needs)** คือความต้องการภายใน เพื่อการพัฒนาตัวเอง เพื่อความเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถของตัวเองได้เต็มที่ แสวงหาโอกาสในการเอาชนะความท้าทายใหม่ๆ เปรียบได้กับความต้องการชื่อเสียงและการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิตตามแนวคิดของมาสโลว์ย่อโดย G มีความแตกต่างสองประการระหว่างทฤษฎี ERG และทฤษฎีลำดับความต้องการ คือ

ประการแรก มาสโลว์ยืนยันว่า บุคคลจะหยุดอยู่ที่ความต้องการระดับหนึ่งจนกว่าจะได้รับการตอบสนองแล้ว แต่ทฤษฎี ERG อธิบายว่า ถ้าความต้องการระดับนั้นยังคงไม่ได้รับการตอบสนองต่อไป บุคคลจะเกิดความคับข้องใจ แล้วจะถดถอยลงมาให้ความสนใจ ในความต้องการระดับต่ำกว่าอีกครั้งหนึ่ง

ประการที่สอง ทฤษฎี ERG อธิบายว่า ความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับอาจเกิดขึ้นได้ในเวลาเดียวกัน หรือบุคคลสามารถถูกจูงใจด้วย ความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับในเวลาเดียวกัน เช่น

ความต้องการเงินเดือนที่สูง (E) พร้อมกับความต้องการทางสังคม (R) และความต้องการโอกาสและอิสระในการคิดตัดสินใจ (G)

2. ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Two-Factor Theory)

เฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg) ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลาย คือ ทฤษฎีสองปัจจัย โดยแบ่งเป็นปัจจัยอนามัย และปัจจัยจูงใจ

ปัจจัยอนามัย (hygiene factors) ได้แก่สภาพแวดล้อมของการทำงาน และวิธีการบังคับบัญชาของหัวหน้างาน ถ้าหากไม่เหมาะสม หรือบกพร่องไป จะทำให้บุคคลรู้สึกไม่พอใจในงาน ซึ่งถ้ามีพร้อมสมบูรณ์ก็ไม่สามารถสร้างความพอใจในงานได้ แต่ยังคงปฏิบัติงานอยู่ เพราะเป็นปัจจัยที่ป้องกันความไม่พอใจในงานเท่านั้น ไม่ใช่ปัจจัยที่จะส่งเสริมให้คนทำงาน โดยมีประสิทธิภาพ หรือผลผลิตมากขึ้นได้ ตัวอย่างปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ นโยบายของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน แบบการบริหารงาน เงินเดือน สวัสดิการต่างๆ ความมั่นคง ความปลอดภัย เป็นต้น

ปัจจัยจูงใจ (motivating factors) ได้แก่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงาน และทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจในงาน ใช้ความพยายาม และความสามารถทุ่มเทในการทำงานมากขึ้น เช่น ความสำเร็จ การได้รับการยกย่อง ได้รับผิดชอบในงาน ลักษณะงานที่ท้าทาย เหมาะกับระดับความสามารถ มีโอกาสก้าวหน้าและพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น เป็นต้น

การสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานจึงมีสองขั้นตอน คือ

ตอนแรกหัวหน้างานหรือผู้บริหารต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าปัจจัยอนามัยไม่ขาดแคลนหรือบกพร่อง เช่น ระดับเงินเดือนค่าจ้างเหมาะสม งานมีความมั่นคง สภาพแวดล้อมปลอดภัย และอื่นๆ จนแน่ใจว่าความรู้สึกไม่พอใจจะไม่เกิดขึ้นในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน

ในตอนที่สองคือ การให้โอกาสที่จะได้รับปัจจัยจูงใจ เช่น การได้รับการยกย่องในความสำเร็จ และผลการปฏิบัติงาน มอบความรับผิดชอบ ตามสัดส่วน ให้โอกาสใช้ความสามารถในงานสำคัญ ซึ่งอาจต้องมีการออกแบบการทำงานให้เหมาะสมด้วย การตอบสนอง ด้วย ปัจจัยอนามัยก่อน จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นกลาง ไม่มีความไม่พอใจ แล้วจึงใช้ปัจจัยจูงใจเพื่อสร้างความพอใจ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เฮิร์ซเบิร์กได้ลดความต้องการห้าขั้นของมาสโลว์เหลือเพียงสองระดับ คือ ปัจจัยอนามัยเทียบได้กับ การสนองตอบต่อ ความต้องการ ระดับต่ำ (ความต้องการทางกาย ความต้องการความปลอดภัย และความต้องการทางสังคม) ส่วนปัจจัยจูงใจเทียบได้กับ การสนองตอบ ต่อความต้องการระดับสูง (เกียรติยศชื่อเสียง และความสมบูรณ์ในชีวิต)

3. ทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ (Learned Needs Theory)

เดวิด ซี แมคเคลแลนด์ เป็นผู้เสนอทฤษฎีความต้องการจากการเรียนรู้ขึ้น โดยสรุปว่าคนเราเรียนรู้ความต้องการจากสังคมที่เกี่ยวข้อง ความต้องการจึงถูกก่อตัวและพัฒนาตลอดช่วงชีวิตของแต่ละคน และเรียนรู้ว่าในทางสังคมแล้ว เรามีความต้องการที่สำคัญสามประการ คือ

ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) เป็นความต้องการที่จะทำงานได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นมีมาตรฐานสูงขึ้นในชีวิตมีผู้ต้องการความสำเร็จสูงจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1. มีเป้าหมายในการทำงานสูง ชัดเจนและท้าทายความสามารถ
2. มุ่งที่ความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัล หรือผลตอบแทนเป็นเงินทอง
3. ต้องการข้อมูลย้อนกลับในความก้าวหน้าสู่ความสำเร็จทุกระดับ
4. รับผิดชอบงานส่วนตัวมากกว่าการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น

ความต้องการอำนาจ (need for power) เป็นความต้องการที่จะมีส่วนควบคุม สร้างอิทธิพล หรือรับผิดชอบในกิจกรรมของผู้อื่น ผู้มีความต้องการอำนาจจะมีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1. แสวงหาโอกาสในการควบคุมหรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น
2. ชอบการแข่งขันในสถานการณ์ที่มีโอกาสให้ตนเองครอบงำคนอื่นได้
3. สนุกสนานในการเชิญหน้าหรือโต้แย้ง ต่อสู้กับผู้อื่น

ความต้องการอำนาจมีสองลักษณะ คือ อำนาจบุคคล และอำนาจสถาบัน อำนาจบุคคลมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าองค์กร แต่อำนาจสถาบันมุ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทำงานร่วมกับคนอื่น

ความต้องการความผูกพัน (need for affiliation) เป็นความต้องการที่จะรักษามิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไว้อย่างใกล้ชิด ผู้มีความต้องการความผูกพันมีลักษณะ ดังนี้

1. พยายามสร้างและรักษาสัมพันธภาพและมิตรภาพให้ยั่งยืน
2. อยากให้บุคคลอื่นชื่นชอบตัวเอง
3. สนุกสนานกับงานเลี้ยง กิจกรรมทางสังคม การพบปะสังสรรค์
4. แสวงหาการมีส่วนร่วม ด้วยการร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม หรือองค์กรต่างๆ

สัดส่วนของความต้องการทั้งสามนี้ ในแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน บางคนอาจมีความต้องการอำนาจสูงกว่าความต้องการด้านอื่น ในขณะที่อีกคนหนึ่งอาจมีความต้องการความสำเร็จสูง เป็นต้น ซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงอุปนิสัยของคนคนนั้นได้ (ที่มา :

http://www.Novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm)

ระบบการศึกษาไทย

ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาขั้นประถมศึกษา 6 ปี (6 ระดับชั้น) การศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (3 ระดับชั้น) และการศึกษาขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (3 ระดับชั้น) หรือระบบ 6 – 3 – 3 นอกจากนั้นระบบการศึกษาไทยยังจัดเป็นระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดระบบการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะไม่พิจารณาแบ่งแยกการศึกษาในระบบโรงเรียนนอกจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่จะถือว่าการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นเพียงวิธีการเรียนการสอน หรือรูปแบบของการเรียนการสอนที่ภาษาอังกฤษใช้ คำว่า "Modes of learning" ฉะนั้น แนวทางใหม่คือสถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ และให้มีระบบเทียบโอน

การเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาฯ มาตรา 15 (2542: 9)กล่าวว่าการจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย คือ

(1) **การศึกษาในระบบ** เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตรระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(2) **การศึกษานอกระบบ** เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(3) **การศึกษาตามอัธยาศัย** เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานการสอน และจะส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบ การศึกษาในระบบมีสองระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นสามระดับ

1.1 การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 – 6 ปี

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

- การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1. ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2. ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา การใช้คำว่า "อุดมศึกษา" แทนคำว่า "การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย" ก็เพื่อให้ครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา ที่เรียนภายหลังที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ทั้งนี้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การศึกษาภาคบังคับนั้นต่างจากการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่บังคับให้ประชาชนต้องเข้าเรียนแต่เป็นสิทธิ์ของคนไทย ส่วนการศึกษาภาคบังคับเป็นการบังคับให้เข้าเรียนถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองตามมาตรา 69 ของรัฐธรรมนูญ

ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาตามแนวคิดของซิกเคอริงและไรเซอร์

การพัฒนานิสิตนักศึกษา ตามแนวคิดของซิกเคอริง และไรเซอร์ (Arthur W. Chickering & Reiser 1993) อ้างใน พงษ์ศักดิ์ แก้วแสนเมือง www.gotoknow.org ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1) การพัฒนาความสามารถ (Developing Competence) ในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตนักศึกษาจะพัฒนาความสามารถ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถทางร่างกาย และความสามารถในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือด้านสังคมนิสิตนักศึกษา จะมีความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถมากขึ้น เพื่อพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะไว้วางใจในความสามารถของตนยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่น และบูรณาการทักษะต่างๆ ของเขาให้กลายเป็นความมั่นใจในตนเอง

2) การจัดการด้านอารมณ์ (Managing Emotions) นิสิตนักศึกษาหลายคนต้องประสบกับอารมณ์ในด้านไม่ดีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความโกรธ ความกลัว ความเจ็บปวด ความคิดถึง ความเบื่อหน่าย หรือความเครียด ผลจากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกหดหู่ ความต้องการ ความรู้สึกผิด และความอายนั้น เมื่อมีมากเกินไป จะมีอิทธิพลต่อกระบวนการศึกษาดังนั้นจึงต้องมีการจัดการด้านอารมณ์ที่ดี งานสำคัญในการพัฒนานิสิตศึกษาด้านนี้ ไม่ได้เป็นการกำจัดอารมณ์ต่างๆ เหล่านี้ แต่จะต้องตระหนักและรับรู้ถึงอารมณ์ เหล่านี้ว่าเป็นสัญญาณบอกสิ่งต่างๆ

3) การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่ การพึ่งพาอาศัยกัน (Moving Through Autonomy Toward Interdependence) สิ่งสำคัญที่ นิสิตนักศึกษาจะต้องพัฒนาในที่นี้ก็คือ การเรียนรู้ที่จะพอใจในตนเอง มีความรับผิดชอบในการบรรลุเป้าหมายที่ตนได้เลือกไว้ ไม่ถูกชักนำโดยความคิดเห็นของคนอื่น การพัฒนาในด้านนี้จะต้องนำไปสู่ความเป็นอิสระทั้งทางอารมณ์ และในด้านความต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก และนำไปสู่การยอมรับการพึ่งพาอาศัยกันในขั้นต่อมา

4) การพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relationships) รวมถึง การยอมรับและชื่นชมความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถในการใกล้ชิดผูกพันกับผู้อื่น การยอมรับความแตกต่าง นอกจากจะหมายถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้วยังหมายถึงความรวมถึงในบริบทที่มีความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมด้วย การตระหนักถึงความแตกต่าง การมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง ความเปิดเผย ความอยากรู้อยากเห็น และการเป็นปรวิสัย (objective) ไม่ยึดติดกับความเห็นของตน

5) การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน (Establishing Identity) การสร้างเอกลักษณ์นั้น ขึ้นอยู่กับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่กล่าวมาก่อนแล้ว คือ ความสามารถ การจัดการกับอารมณ์ การเป็นตัวของตัวเอง และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี การพัฒนาเอกลักษณ์นั้นเป็นกระบวนการค้นหาประสบการณ์

ชนิดใด ระดับใด และการทำประสบการณ์นั้นๆ บ่อยเท่าไร ที่จะทำให้เราพึงพอใจ รู้สึกปลอดภัย และมั่นใจในตนเอง

6) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) เป็นการเพิ่มความสามารถในการเป็นคนที่มีความตั้งใจแน่วแน่ ความสามารถในการประเมินความสนใจและทางเลือกต่างๆ โดยจะต้องมีการวางแผนสำหรับการกระทำ และมีการกำหนดสิ่งที่ควรจะทำก่อนใน 3 ด้าน คือ แผนและแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพ ความสนใจส่วนตัว และความผูกพันกับบุคคลอื่นและครอบครัว นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงเป้าหมายที่แตกต่างกันของตนให้อยู่ภายใต้เป้าหมายหลักที่ใหญ่กว่าและมีความหมายมากกว่า และการมีความตั้งใจในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

7) การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity) การพัฒนาความมีคุณธรรมนั้นใกล้เคียงกับการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การพัฒนาความมีคุณธรรมประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่มีลำดับซ้อนกันอยู่ คือ

- (1) ค่านิยมในด้านเกี่ยวกับมนุษย์จะเปลี่ยนจากการทำตามความเชื่อต่างๆ โดยอัตโนมัติไปสู่การรักษาความสมดุลระหว่างความสนใจของตนเองกับความสนใจของเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ
- (2) ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล เป็นการยอมรับค่านิยมและความเชื่อต่างๆ อย่างมีสติในขณะเดียวกันก็เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- (3) การพัฒนาความเหมาะสม หมายถึง การประสานระหว่างค่านิยมส่วนตัวกับพฤติกรรมที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

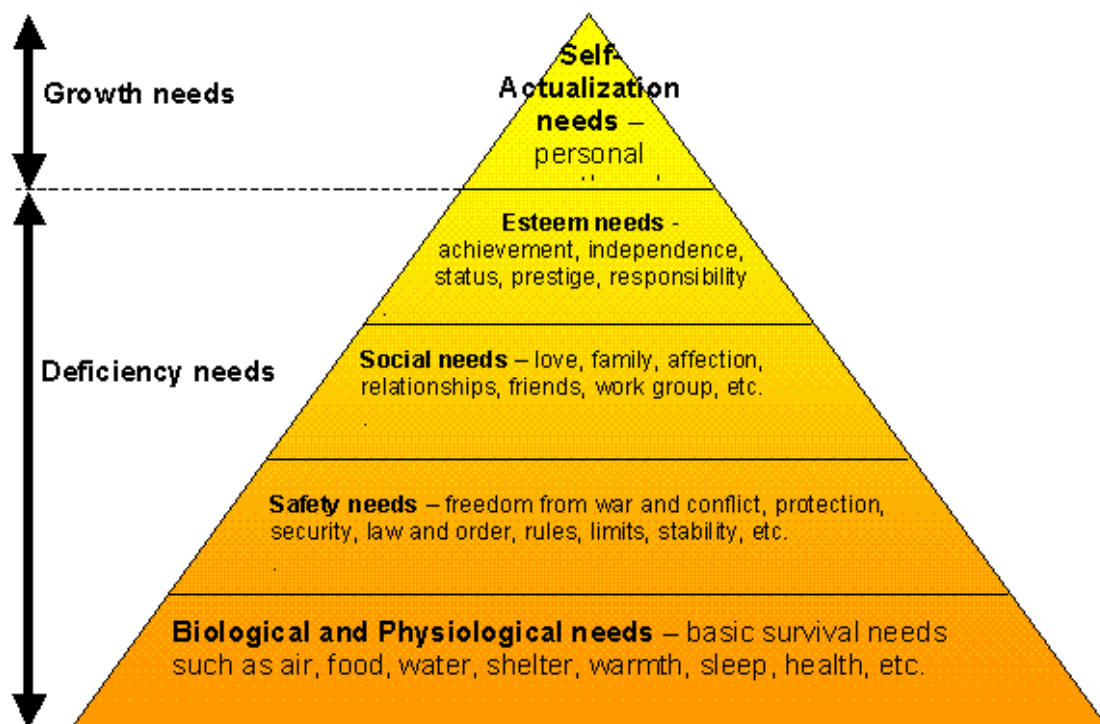
ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ

ทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) อับราฮัม มาสโลว์ นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยแบรนดีส์ ระบุว่า บุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญ ของทฤษฎีนี้ มีสามประการ คือ

1. บุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับ การสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความต้องการที่ได้รับ การสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป
2. ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐานไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน
3. เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป

มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมีห้ากลุ่มจัดแบ่งได้เป็นห้าระดับจากระดับต่ำไปสูง เพื่อความเข้าใจ มักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ โดยภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2.3 แสดงลำดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์

ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย หากพนักงานมีรายได้จากการปฏิบัติงานเพียงพอ ก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีอาหารและที่พักอาศัย เขาจะมีกำลังที่จะทำงาน ต่อไป และการมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การบริการสุขภาพ เป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้

ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึง ความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากอันตรายทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ ต่อพนักงาน ทำได้หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพแรงงาน ความปลอดภัยใน การปฏิบัติงาน เป็นต้น

ความต้องการทางสังคม (Social Needs)เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราต้องการความรัก มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคม สัมพันธ์กับผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs)เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองแลเกียรติยศ

ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการงาน เป็นต้น

มาสโลว์แบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็นสองกลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (deficiency needs) เป็น ความต้องการ ระดับต่ำ ได้แก่ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย อีกกลุ่มหนึ่งเป็น ความต้องการก้าวหน้า และพัฒนาตนเอง (growth needs) ได้แก่ความต้องการทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่า ความต้องการระดับต่ำจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่วนความต้องการระดับสูง จะได้รับการสนองตอบ จากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง (ที่มา : http://www.Novabizz.com/NovaAce/Behavior/Need_Theories.htm)

ทฤษฎีแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือ ความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ แรงจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เอง ภายใน ได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูง หรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือต้องการนั้น ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า นำช่องทาง และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งแรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอก แต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ อาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งเร้าภายในที่สำคัญกับการเกิดพฤติกรรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เช่น การยอมรับของสังคม สภาพบรรยากาศที่เป็นมิตร การบังคับขู่เข็ญ การให้รางวัลหรือกำลังใจหรือการทำให้เกิดความพอใจ ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดแรงจูงใจได้ ดังที่ทฤษฎีการจูงใจของ Herzberg (สมยศ นาวีการ, 2540, หน้า 148-150) ทฤษฎีแรงจูงใจของ Frederick Herzberg ได้เสนอทฤษฎีองค์ประกอบคู่ (Herzberg's Two Factor Theory) ซึ่งสรุปว่ามีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่สัมพันธ์กับความชอบหรือไม่ชอบในงานของแต่ละบุคคล กล่าวคือ

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor)

ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติเป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์การให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยกัน ได้แก่

1.1. ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึงการที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบความสำเร็จอย่างดีเป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจและปลอบปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ

1.2. การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึงการได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชยแสดงความยินดีการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จการยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

1.3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติหมายถึง งานที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำหรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

1.4. ความรับผิดชอบ หมายถึงความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์การการมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

2. ปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factor) ปัจจัยค้ำจุนหรืออาจเรียกว่า ปัจจัยสุขอนามัย หมายถึงปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลาถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์การ บุคคลในองค์การจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น และปัจจัยที่มาจากรภายนอกบุคคล ได้แก่

2.1. เงินเดือนหมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นที่พอใจของบุคลากรในการทำงาน

2.2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคตนอกจากจะหมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้วยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

2.3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไปไม่ว่าเป็นกิริยา หรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

2.4. สถานะของอาชีพอาชีพหมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติ และศักดิ์ศรี

2.5. นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การจัดการและการบริหารองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

2.6. สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพทางกายภาพของงานเช่น แสงเสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่นอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย

2.7. ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึงความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของเขาไม่มีความสุขและพอใจกับการทำงานในแห่งใหม่

2.8. ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพหรือความมั่นคงขององค์การ

2.9. วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา หมายถึงความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

ดังนั้นในการศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮอิร์ซเบิร์ก (Herzberg) เป็นการศึกษาเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการทำงานนั้นมี 2 ปัจจัยคือปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนซึ่งทฤษฎีที่สามารถจัดองค์ประกอบแรงจูงใจได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม คือทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอิร์ซเบิร์กซึ่งทางกลุ่มผู้วิจัยมีความสนใจและใช้ทฤษฎีนี้เป็นแนวทางในการศึกษาเนื่องจากเมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจในปัจจัยต่างๆเหล่านี้แล้วก็จะทำให้พวกเขาเกิดแรงจูงใจในการทำงานซึ่งเมื่อเกิดแรงจูงใจในการทำงานแล้วพวกเขาก็จะทำงานโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยเพื่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การซึ่งเมื่อพวกเขาเกิดความรู้สึกเหล่านี้แล้วก็จะกลายเป็นความรู้สึกจงรักภักดีและสั่งสมจนกลายเป็นความผูกพันต่อองค์กรต่อไปจนไม่คิดที่จะลาออกไปทำงานที่อื่น

กลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ปรัชญา

เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสามารถในการสร้างความเข้มแข็งในการอยู่รอด (Survivability)

ค่านิยมร่วม (Shared Value)

<u>S</u> pecialization	ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของมหาวิทยาลัย
<u>U</u> niqueness	การมีเอกลักษณ์ที่พัฒนาการมาจากรากฐานที่มีมาแต่เดิม
<u>R</u> elationship	สัมพันธภาพภายในและความร่วมมือกับภายนอก
<u>V</u> alue	ความมีคุณค่าในความรู้สึกของประชาคมและสังคม
<u>I</u> dentify	อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย อุตสาหกรรมอาหาร การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมบริการ และพยาบาลศาสตร์
<u>V</u> ariation	การผันแปร การเปลี่ยนแปลงที่มหาวิทยาลัยต้องพร้อมรับ

A traction	ความมีเสน่ห์จากบุคลิกเฉพาะทั้งด้านวิชาการและความมีสุนทรียศาสตร์ของบุคลากรและนักศึกษา
B alance	ความสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวของบุคลากร
I nnovation	นวัตกรรม
L earning	การเรียนรู้ขององค์กรและบุคลากร
I nitiation	การเริ่มต้น
T otal Quality	คุณภาพองค์กรรวม
Y oung Blood	คนรุ่นใหม่

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นด้านอุตสาหกรรมอาหาร การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมการบริการ และพยาบาลศาสตร์ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีลักษณะเป็นพลวัตเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียน และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

พันธกิจ

ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของสังคม โดยมีจุดเด่นด้านบุคลิกภาพเฉพาะตามวัฒนธรรมสวนดุสิต สร้าง พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และการพัฒนาความเข้มแข็งชุมชน สังคม และประเทศในลักษณะการให้บริการวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืน เผยแพร่และส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างและพัฒนาความเข้มแข็งวิชาชีพครู โดยยึดหลักการบริหารจัดการที่คำนึงถึงการปรับตัวล่วงหน้าเพื่อพร้อมรับแนวโน้มบริบทที่จะเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านสังคมศาสตร์
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจและความภูมิใจในคุณค่าวัฒนธรรมองค์กร
4. การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นฐานการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ
5. การพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม และการนำไปใช้ประโยชน์
6. การบริหารจัดการแบบพลวัต

เป้าประสงค์

1. ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตตามศักยภาพ
2. บัณฑิตในสาขาที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียน
3. นักศึกษาและประชาชนตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทย
4. กำลังคนด้านวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
5. มหาวิทยาลัย ชุมชน สังคม ได้ใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่สร้างขึ้น
6. มหาวิทยาลัยสามารถสร้างความเข้มแข็งในการอยู่รอดได้

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ 1 การบริการวิชาการเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- กลยุทธ์ที่ 2 มหาวิทยาลัยที่มีอัตลักษณ์ (Identity) โดดเด่นเป็นของตนเอง
- กลยุทธ์ที่ 3 สร้างคุณค่าวัฒนธรรมไทย
- กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาความเข้มแข็งของการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์
- กลยุทธ์ที่ 5 การสร้างและนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารจัดการเชิงพลวัต

ประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทางปฏิบัติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การให้บริการวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์ที่ 1 ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตตามศักยภาพตัวชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 การบริการวิชาการเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรการที่ 1.1 การจัดการความรู้ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสู่ประชาคมและสังคม

แนวทางปฏิบัติที่ 1.1.1 พัฒนาระบบงานบริการวิชาการโดยกำหนดแผนบริการวิชาการที่มีความชัดเจนในเรื่องทิศทางการบริการวิชาการที่เป็นอัตลักษณ์และการบูรณาการศาสตร์อื่นเข้ากับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งแนวทางการบริการวิชาการที่เกิดจากการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมนำไปสู่ผลิตภัณฑ์และบริการ

แนวทางปฏิบัติที่ 1.1.2 วิจัย สร้างประมวล และเผยแพร่ความรู้และจัดทำสื่อการเรียนรู้ (Open Courseware) ด้านการศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมอาหาร

- อุตสาหกรรมบริการ และพยาบาลศาสตร์ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่ออื่นๆ เพื่อแสดงศักยภาพทางวิชาการที่นำไปสู่การได้รับการยอมรับ
- แนวทางปฏิบัติที่ 1.1.3** จัดเวทีวิชาการเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย
- แนวทางปฏิบัติที่ 1.1.4** สร้างความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในการจัดการศึกษาและกิจกรรมบริการวิชาการในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ทั้งในสาขาตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยและสาขาอื่น ผนวกกับการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การประหยัด และการใช้พลังงานทางเลือก
- มาตรการที่ 1.2** การบริการวิชาการเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย
- แนวทางปฏิบัติที่ 1.2.1** จัดกิจกรรมบริการวิชาการตามจุดเน้นของแต่ละหลักสูตรในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา เด็กพิเศษและผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา กลุ่มเด็กด้อยโอกาส และกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งอาจจัดเป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ เป็นต้น
- แนวทางปฏิบัติที่ 1.2.2** จัดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่สังคมผ่านระบบสวนดุสิตอินเทอร์เน็ต บรอดคาสติ้ง (Suan Dusit Internet Broadcasting – SDIB) เพื่อนำเสนอศักยภาพทางวิชาการของบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริง
- แนวทางปฏิบัติที่ 1.2.3** ส่งเสริมกิจกรรมบริการวิชาการทุกรูปแบบที่ดำเนินการโดยคณาจารย์ นักศึกษา และปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสำนึกรักแผ่นดินและการมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility – CSR)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านสังคมศาสตร์
เป้าประสงค์ที่ 2 บัณฑิตในสาขาที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับใน
ระดับภูมิภาคอาเซียน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ระดับความสำเร็จของการได้รับการยอมรับทางวิชาการของสาขา ที่เป็นอัตลักษณ์ใน
ระดับภูมิภาคอาเซียน

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ระดับความสำเร็จของการได้รับการยอมรับทางวิชาการ ด้านสังคมศาสตร์ในระดับ
ภูมิภาคอาเซียน

กลยุทธ์ที่ 2 มหาวิทยาลัยที่มีอัตลักษณ์ (Identity) โดดเด่นเป็นของตนเอง

มาตรการที่ 2.1 กำหนดอัตลักษณ์ที่ชัดเจนโดยคำนึงถึงรากฐานความเป็นมาเพื่อสร้างความ
แตกต่างบนความเชี่ยวชาญในความหลากหลายของอุดมศึกษา

แนวทางปฏิบัติที่ 2.1.1 ดำเนินการในสามระดับเพื่อผลักดันอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยสู่การยอมรับใน
ระดับภูมิภาค คือ การสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับอัตลักษณ์ (Identity
Claims) การสร้างความเชื่อร่วมกันของบุคลากร (Identity Beliefs) และ
ความปรารถนาร่วมกันเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Identity Aspirations)

แนวทางปฏิบัติที่ 2.1.2 จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่เอกสารเพื่อสื่อสารอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้
รับรู้ในวงกว้าง

แนวทางปฏิบัติที่ 2.1.3 สร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในฐานะที่มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นแหล่ง
ความรู้ระดับสากล พัฒนาคนให้มีคุณภาพสูง มีใจรับใช้สังคม โดยการสร้าง
ความร่วมมือกับหน่วยงานระดับภูมิภาคในการจัดการศึกษาและการ
ให้บริการสังคมในสาขาตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย การแลกเปลี่ยน
นักศึกษาเพื่อเปิด โลกทัศน์การเรียนรู้สู่ระดับสากล

แนวทางปฏิบัติที่ 2.1.4 จัดทำแผนและดำเนินการตามแผนเพื่อสร้างความเป็นนานาชาติ
(Internationalization) ในอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนงาน
วิชาการทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา การ
วิจัยการบริการวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสร้าง
ความสัมพันธ์กับหน่วยงานในระดับภูมิภาคเพื่อมุ่งสู่การเป็น
สถาบันอุดมศึกษาที่มีอัตลักษณ์เฉพาะที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค

มาตรการที่ 2.2 จัดการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ทั้งในศาสตร์ที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยและศาสตร์อื่นให้ได้มาตรฐาน

- แนวทางปฏิบัติที่ 2.2.1** จัดทำแผนพัฒนาวิชาการโดยอิงมาตรฐานสากล มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.2.2** จัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างศักยภาพทางวิชาการที่ทันสมัยควบคู่กับการสร้างบุคลิกที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะในเรื่องความเป็นผู้มีคุณธรรมนำความรู้ มีจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี มีภาวะผู้นำ มีวินัย มีน้ำใจ กล้าแสดงออก ซื่อสัตย์ มีจิตใจบริการ มีความชำนาญในหน้าที่ที่เหมาะสมกับวิชาชีพ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำเนินชีวิตภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้งพูด อ่าน เขียน ภาษาธุรกิจที่เป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาคณิตศาสตร์ที่ประมวลตัวเลขจากภารกิจหน้าที่แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ รวมทั้งมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.2.3** ส่งเสริมการบูรณาการศาสตร์ระหว่างศาสตร์ที่เป็นอัตลักษณ์ด้วยกัน และศาสตร์ที่ไม่เป็นอัตลักษณ์กับศาสตร์ที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.2.4** ปลุกฝังบัณฑิตให้มีคุณธรรมจริยธรรมโดยการจัดทำแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมระยะยาว 5 ปี เพื่อพัฒนาจิตวิญญาณของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรการที่ 2.3 พัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อส่งเสริม รักษามาตรฐานการจัดการศึกษา

- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.1** ปรับระบบการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาเพื่อสร้างสมรรถนะการประกอบอาชีพได้จริง เช่น จัดทำโครงการความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะบัณฑิตในการประกอบธุรกิจ
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.2** พัฒนาความเข้มแข็งของระบบที่ปรึกษาทั้งรูปแบบอาจารย์กับศิษย์พี่ช่วยน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาการ และสร้างภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตแก่นักศึกษาเพื่อให้มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแก่วัยเยาวชน

- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.3 สนับสนุนการจัดตั้งชมรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสามารถตามความสนใจและการทำประโยชน์แก่สังคม เช่น การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ค่ายอาสาพัฒนา ดนตรี กีฬา ร้องเพลง เต้นรำ
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.4 สนับสนุนเวทีวิชาการของนักศึกษาและอาจารย์เพื่อแสดงออกซึ่งความสามารถด้านวิชาการและการนำเสนอ
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.5 พัฒนาความร่วมมือกับสถานประกอบการ ภาคธุรกิจเพื่อการฝึกประสบการณ์ของคณาจารย์และผู้บริหาร
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.6 จัดระบบสนับสนุนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษา เช่น การจัดหาทุนการศึกษา การส่งเสริมการทำงานระหว่างการศึกษา
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.7 ปรับโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้โดยปรับหลักสูตรพื้นฐานเพื่อเน้นสร้างสุนทรียศาสตร์แก่นักศึกษา
- แนวทางปฏิบัติที่ 2.3.8 สร้างกลไกการเปิดและปิดหลักสูตรเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการรักษาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย และพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความรู้ความเข้าใจและความภูมิใจในคุณค่าวัฒนธรรมองค์กร

เป้าประสงค์ที่ 3 นักศึกษาและประชาชนตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 3 ระดับความสำเร็จของการสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างคุณค่าวัฒนธรรมไทย

มาตรการที่ 3.1 สร้างระบบกลไกในการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.1 พัฒนาเทคนิค (Technique) ทางภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็นนวัตกรรมองค์ความรู้สอดคล้องกับเป้าหมายมหาวิทยาลัย
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์จากการเชื่อมโยงอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเข้ากับเอกลักษณ์ความเป็นไทยเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรมและการจัดจำหน่าย
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.3 การสร้างบรรยากาศความเป็นไทย เช่น การตกแต่งสถานที่ การส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโอกาสต่างๆ เป็นประจำ จนนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยการซึมซับวัฒนธรรมไทยในหมู่ประชาคม
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.4 ส่งเสริมกิจกรรมการสร้างบุคลิกของนักศึกษาตามวัฒนธรรมสวนดุสิตโดยการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาทักษะทางภาษาให้กับนักศึกษาและบุคลากร

- แนวทางปฏิบัติที่ 3.1.5 พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรระดับภูมิภาคทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
- มาตรการที่ 3.2 เผยแพร่วัฒนธรรม
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.2.1 เผยแพร่ผลงานวิชาการและงานสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยภายใต้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในระดับภูมิภาคอาเซียน
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.2.2 จัดทำฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมไทยโดยเน้นการเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในเบื้องต้น ก่อนขยายผลต่อไปถึงวัฒนธรรมโดยรวม
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.2.3 ศึกษา รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับรากฐานความเป็นมา พัฒนาการที่สั่งสมมาจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร และกำหนดระบบกลไกในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สำคัญนี้แก่ประชาคมมหาวิทยาลัยในปัจจุบันและอนาคต
- แนวทางปฏิบัติที่ 3.2.4 นำศิลปวัฒนธรรมในด้านต่างๆไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นฐานการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 4 กำลังคนด้านวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 4 ระดับความสำเร็จของการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคความเข้มแข็งของการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์

มาตรการที่ 4.1 พัฒนาการจัดการศึกษาในสาขาที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

แนวทางปฏิบัติที่ 4.1.1 ศึกษาทิศทางแนวโน้มการขยายตัวและการชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมด้านอาหารและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องตามวงจรเกษตรกรรมแนวใหม่ที่เริ่มตั้งแต่การผลิต การถนอมอาหาร การประกอบอาหาร การจัดจำหน่าย การแปรรูป และการพัฒนา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนทั้งการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณ์อย่างถูกทางและทันเวลา

แนวทางปฏิบัติที่ 4.1.2 ประสานบูรณาการการดำเนินงานทั้งแนวตั้ง (ระหว่างหน่วยงานคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ โรงเรียนการอาหารนานาชาติ โครงการพิเศษ และสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ) และแนวนอน (ระหว่างอุตสาหกรรมอาหารและพยาบาลศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ) เพื่อหารูปแบบการจัดการศึกษา

- การวิจัย และการให้บริการวิชาการที่แสดงถึงอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของมหาวิทยาลัย
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.1.3** ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการสนับสนุนการสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และการจัดการสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่เพื่อสร้างความตระหนักและเตือนภัยแก่สังคมทั้งภายในมหาวิทยาลัยและในชุมชนสังคมทั่วไป
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.1.4** สร้างสัมพันธ์ ช่วยเหลือ เกื้อกูล โครงการต้นน้ำซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา โดยการพัฒนาอาจารย์ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาวิชาการด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.1.5** สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอได้ในระดับภูมิภาค
- มาตรการที่ 4.2 การพัฒนานักศึกษาสาขาทางวิทยาศาสตร์**
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.2.1** เสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นตามแนวทางการปฏิบัติที่ 2.2.2 โดยเน้นการสร้างคุณลักษณะทางด้านสังคมศาสตร์และสุนทรียศาสตร์แก่นักศึกษาสาขาทางวิทยาศาสตร์ และจัดกระบวนการกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะดังกล่าวเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสมบูรณ์เพื่อให้สามารถอยู่ในโลกของชีวิตและโลกของงานได้อย่างดี
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.2.2** ส่งเสริมการแสดงผลออกด้านศักยภาพวิชาการและด้านสังคมโดยการจัดเวทีประกวด แข่งขัน หรือการแสดงผลสำหรับนักศึกษา
- แนวทางปฏิบัติที่ 4.2.3** สนับสนุนการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาและคณาจารย์โดยการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการสร้างประสบการณ์จากการฝึกงานจากการทำงานและเรียนรู้จากการทำงาน (Work Based Learning)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม และการนำไปใช้ประโยชน์
เป้าประสงค์ที่ 5 มหาวิทยาลัย ชุมชน สังคม ได้ใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่สร้างขึ้น
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 5 ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้จากงานวิจัย นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 5 การสร้างและนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มาตรการที่ 5.1 กำหนดทิศทางการวิจัยเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยและเพื่อสังคม

- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.1** ปรับทิศทางการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีการวิจัยงานสร้างสรรค์วิชาการ และการสร้างนวัตกรรมในสาขาที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดสัดส่วนงานวิจัยที่ใช้เงิน

- รายได้ของมหาวิทยาลัยต้องเป็นงานวิจัยในสาขาที่เป็นอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยและสาขาที่เกี่ยวข้องร้อยละ 70
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.2** สนับสนุนให้สวนดุสิตโพลเป็นหน่วยงานในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จากการค้นหาคำถามที่เป็นที่สนใจของสังคมมาเป็นหน่วยงานวิจัยสร้างองค์ความรู้ระดับประเทศเพื่อตอบคำถาม เตือนภัยแก่สังคมส่วนรวม และนำไปสู่การกำหนดนโยบายสาธารณะ
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.3** ส่งเสริมให้สำนักกิจการพิเศษ และศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์ทำวิจัยมากขึ้นผนึกกำลังร่วมกันทั้งในมหาวิทยาลัยและศูนย์การศึกษา ทั้งบุคลากรสหศาสตร์ที่เป็นนักวิชาการและบุคลากรที่ไม่ได้เป็นนักวิชาการแต่มาด้วยประสบการณ์ในการค้นหาความจริงที่สามารถตอบโจทย์วิจัยชุมชนทั้งในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาพื้นบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านซึ่งเป็นโจทย์บูรณาการได้
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.4** ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนสามารถทำงานวิจัยสถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองได้
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.5** จัดทำระบบสนับสนุนการทำวิจัยในประเด็นที่ทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยอย่างครบวงจรจากการเริ่มต้นตั้งแต่การประสานงานรับงานวิจัยจากภายนอก แสวงหาผู้มีศักยภาพการทำงานวิจัยในแต่ละสาขา สนับสนุนการดำเนินงานตามกระบวนการ จนถึงการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในระดับภูมิภาค
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.1.6** วางระบบการสื่อสารที่ดีเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำวิจัยให้แก่บุคลากรมหาวิทยาลัยในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้คนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง
- มาตรการที่ 5.2 การเผยแพร่และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์**
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.2.1** สร้างบรรยากาศการแบ่งปันการเรียนรู้จากการทำวิจัยและการเรียนรู้เกี่ยวกับผลงานวิจัยในมหาวิทยาลัย เพื่อกระตุ้นให้มีผู้สนใจทำและนำประโยชน์จากผลงานวิจัยไปใช้มากขึ้น
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.2.2** พัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยที่เข้มแข็งเพื่อสนับสนุนกระบวนการทัศน์ใหม่ของมหาวิทยาลัยในการใช้การสร้างองค์ความรู้ งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นธงนำในการก้าวสู่การยอมรับในระดับภูมิภาค
- แนวทางปฏิบัติที่ 5.2.3** สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในประเทศและระดับภูมิภาคเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา และผลงานวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

แนวทางปฏิบัติที่ 5.2.4 พัฒนาระบบข้อมูลผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างครบถ้วนเป็นระบบโดยเฉพาะข้อมูลผลงานวิจัยในเรื่องที่ทันสมัยและจำเป็นต่อมหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการแบบพลวัต

เป้าประสงค์ที่ 6 มหาวิทยาลัยสามารถสร้างความเข้มแข็งในการอยู่รอดได้

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 6 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 6 การบริหารจัดการเชิงพลวัต

มาตรการที่ 6.1 สร้างระบบกลไกสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.1 ปรับวัฒนธรรมการทำงานเพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้โดยจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมเชิงกลยุทธ์ (Strategic Innovation) โดยการรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงแก่ผู้บริหารและบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.2 พัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับให้คิดนอกกรอบ (Out of Box) คิดล่วงหน้า (Thinking Ahead) คิดใหม่ (Thinking Again) และคิดร่วมกับผู้อื่น (Thinking Across) เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้มีเสรีภาพทางปัญญา และสร้างค่านิยมทางวิชาการ

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.3 สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาภายในมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเสริมสร้างความภาคภูมิใจต่อองค์กรของบุคลากรในลักษณะการเรียนรู้โดยการปฏิบัติงาน (Work Based Learning)

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.4 สนับสนุนการทำงานเป็นทีมข้ามสายงานที่รวบรวมบุคลากรที่มีศักยภาพหลากหลายจากหน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยเพื่อร่วมกันปฏิบัติงานเชิงยุทธศาสตร์ที่เร่งด่วนและสำคัญ

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.5 จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรระยะยาว 5 ปีสนับสนุนให้หน่วยงานภายในทุกหน่วยงานบริหารงานบุคคลโดยใช้สมรรถนะเป็นฐาน (Competency Based Management-CBM) โดยกำหนดให้มีแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan-IDP) ทั้งบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนและให้การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงเป็นสมรรถนะหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.6 จัดให้มีระบบการเตรียมคนเพื่อสืบทอดตำแหน่ง เพื่อให้สามารถบริหารงานของมหาวิทยาลัยได้ต่อเนื่องเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.7 ส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อสอดประสานความสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร

- โดยจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การกีฬา เสริมสร้างการยืดหยุ่นในการทำงาน การสนทนาการ
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.1.8** กำหนดมาตรการและแผนการดำเนินงานตลอดจนการดำเนินงานตามแผนที่ชัดเจนเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานเพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเฉพาะของประเทศและสร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรในการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- มาตรการที่ 6.2 ปรับระบบและโครงสร้างภายในเพื่อพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง**
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.2.1** ปรับโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานหลักของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางวิชาการ พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าอย่างชัดเจนเพื่อหน่วยงานแต่ละแห่งจะได้ยึดเป็นแนวในการบริหารและการปฏิบัติการ
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.2.2** ส่งเสริมระบบการทำงานที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากประชาคมมหาวิทยาลัยและภาคีภายนอกทุกภาคส่วน
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.2.3** ปรับปรุงประสิทธิภาพการสื่อสารภายในโดยอาศัยความเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้นำระดับสูง สู่ระดับกลาง และระดับแนวหน้าเพื่อให้การดำเนินงานในระดับปฏิบัติการมีความทันสมัย บุคลากรในสังกัดเข้าใจชัดเจนถึงทิศทางและการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในภาพรวม และตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.2.4** จัดทำแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัย และจัดหารายได้โดยการรณรงค์หาทุนจากแหล่งต่างๆ
- มาตรการที่ 6.3 มุ่งเน้นคุณภาพในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน**
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.3.1** ส่งเสริมการวางแผนและการบริหารงานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงาน โดยให้มีหน่วยงานนำร่องเพื่อเป็นตัวอย่างแก่หน่วยงานอื่นๆ และดำเนินการจนครบทุกหน่วยงาน
- แนวทางปฏิบัติที่ 6.3.2** ทุกหน่วยงานต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยเน้นการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการบูรณาการแผนปรับปรุงงาน (Improvement Plan) ที่มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมาเป็นแนวทาง เข้ากับแผนปฏิบัติการประจำปี และกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยเพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

แนวทางปฏิบัติที่ 6.3.3 ส่งเสริมให้หน่วยงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงควบคู่ไปกับแผนปฏิบัติการโดยให้ครอบคลุมความเสี่ยงด้านการเงิน ด้านการดำเนินการ ด้านกฎหมาย ภาพลักษณ์วิชาการ จรรยาบรรณ และสถานการณ์ฉุกเฉิน พร้อมทั้งมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางปฏิบัติที่ 6.3.4 หน่วยงานในมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการกำหนดตัวชี้วัดและการกำหนดกระบวนการดำเนินงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

แนวทางปฏิบัติที่ 6.3.5 จัดให้คณะ สำนัก สถาบัน และหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการกับมหาวิทยาลัย และจัดให้มีการติดตามประเมินผลในเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบ

มาตรการที่ 6.4 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความเป็นพลวัต

แนวทางปฏิบัติที่ 6.4.1 จัดเก็บข้อมูลของมหาวิทยาลัยที่ทันสมัยอยู่เสมอโดยแปลงเอกสารให้เป็นดิจิทัล (Digitisation) เพื่อสนับสนุนการค้นหาและการใช้ข้อมูลอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ

แนวทางปฏิบัติที่ 6.4.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology-IT) เพื่อสนับสนุนมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยต้นแบบของอุตสาหกรรมอาหารและบริการในภูมิภาคเอเชียโดยใช้ IT สนับสนุนการเรียนการสอน การบริหารการศึกษา การบริหารจัดการ โดยการดำเนินการตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต พ.ศ. 2550-2554

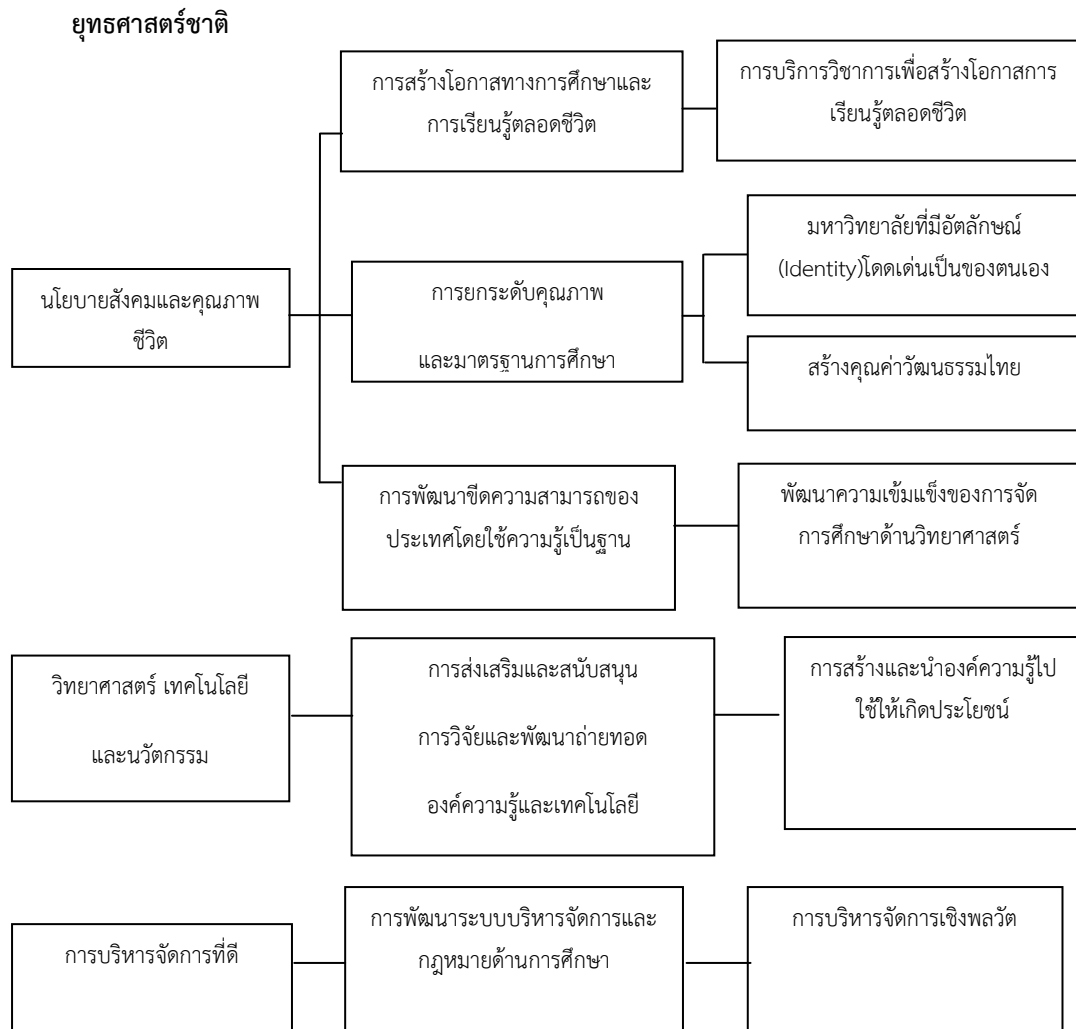
แนวทางปฏิบัติที่ 6.4.3 จัดให้มีระบบการคุ้มครองผู้บริโภคจากการให้บริการข้อมูลสารสนเทศ

มาตรการที่ 6.5 การทบทวนทิศทางการยุทธ์อย่างต่อเนื่อง

แนวทางปฏิบัติที่ 6.5.1 ฝ่ายบริหารโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีการสนทนา (Dialogue) เพื่อพิจารณาประเด็นสำคัญ (Issues) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการบริหารงานมหาวิทยาลัยสู่นาคต และเสนอทางเลือกต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision) ที่เหมาะสม

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 – 2554 (คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2551) ประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย แสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 2.4 ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 – 2554 ประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย

ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขาลำปาง

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง เปิดดำเนินการขึ้นในจังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนในท้องถิ่น ชุมชน ที่ต้องการศึกษา/ฝึกอบรม ในสาขาวิชาต่างๆ ที่ต้องการ รวมทั้งการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันที่เข้าถึงชุมชน ตลอดจนเป็นแหล่งการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ผ่านมา ศูนย์ได้

ดำเนินงานครบทุก พันธกิจของมหาวิทยาลัย จนเป็นที่ยอมรับในชุมชนและระดับชาติ ด้านการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งได้กำหนดนโยบายพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาคือ “พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” โดยมีแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดกิจกรรมต่างๆ ให้หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนา นักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียน ระหว่างเรียน และจบการศึกษา ภายใต้โครงการเพชรสวนดุสิตรวมทั้ง การบูรณาการเรียนการสอนเข้ากับภารกิจอื่น ๆ เช่น การวิจัย บริการวิชาการ

ด้านวิจัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง เห็นถึงความสำคัญด้านวิจัย จึงได้พัฒนางาน ด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยจัดตั้งโครงการนักวิจัยรุ่นใหม่และดุสิตลำปางโพธิ์ขึ้น ในปี พุทธศักราช 2545 ได้รับสมัครนักศึกษาที่มีความสนใจด้านการวิจัย เข้าร่วมโครงการ และอบรมให้ความรู้ ด้านต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย ขั้นตอน วิธีการที่เป็นระบบ รวมทั้งฝึกปฏิบัติภาคสนาม เพื่อให้ นักศึกษา ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์รวมทั้งวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่างๆ ในขณะเดียวกัน ก็มีการพัฒนางานวิจัยของศูนย์อย่างต่อเนื่อง ทั้งระบบการบริหารจัดการงานวิจัย การส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรทางการวิจัย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำวิจัย การพัฒนาสมรรถนะ สร้างทีมงานวิจัยทั้งในส่วนของบุคลากรและนักศึกษา เช่น ชมรมนักวิจัยรุ่นใหม่ และการสร้าง เครือข่ายการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยให้สอดคล้องกับภารกิจอื่นๆ ของศูนย์ ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ ผ่านมา จะเห็นว่าการดำเนินงานด้านวิจัยของศูนย์มีความหลากหลาย มีทั้งงานวิจัยที่ได้รับทุน สนับสนุนจากภายในและภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ใน การแก้ปัญหาขององค์กรและพื้นที่ งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การสำรวจประชามติ รวมทั้ง การจัดเวทีระดมความคิดเห็นในปัญหาและแนวทางการพัฒนาด้านต่างๆ ของชุมชนและสังคม

ด้านการบริการวิชาการสู่สังคม มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง มุ่งเน้นส่งเสริมให้ ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ทั้งทางด้านวิทยาการสมัยใหม่ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ใน หลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ตลอดจนการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อุทิศชีวิต ศูนย์ลำปางฯ ให้บริการสังคมโดยได้ดำเนิน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครอบคลุมในทุกมิติของสังคม ตามความต้องการของชุมชน ทั้งใน รูปแบบของโครงการอบรมให้ความรู้ที่ปรึกษา วิทยากร เครือข่ายความร่วมมือ การนำความรู้วิชาการ ที่มีอยู่มาพัฒนาและปรับปรุง เพิ่มคุณค่าและนำองค์ความรู้ใหม่ถ่ายทอดกลับไปสู่ชุมชน การดำเนินงานได้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภารกิจของมหาวิทยาลัยเข้าด้วยกัน ส่งผลให้ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง เกิดการเรียนรู้การสร้างคุณค่าร่วมกันของบุคลากรในองค์กรและ ชุมชน ด้านการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางได้ส่งเสริมนักศึกษา เจ้าหน้าที่ คณาจารย์ประชาชนในท้องถิ่น และร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ ศาสนาและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการบริหารจัดการด้านวัฒนธรรม

ที่เรียกว่า Khwanlanna Model ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารจัดการของภาครัฐในการดำรงอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมล้านนา ซึ่งศูนย์ลำปางได้ยึดแนวทางดังกล่าว ทั้งในการบริหารจัดการศูนย์ฯ ที่เน้นกระบวนการสร้างคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรมให้กับบุคลากร องค์กรและสังคม มีการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การบูรณาการโครงการ กิจกรรม ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ทั้งงบประมาณและบุคลากร เป็นต้น และได้ยึดถือแนวทางการบริหารจัดการของภาครัฐ ในการดำรงอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมเฉพาะพื้นที่ เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของศูนย์ตลอดระยะเวลา ๑๐ปีที่ผ่านมา มีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับชาติและนานาชาติ ประโยชน์ของผลงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิต การพัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาจิตใจ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการเปลี่ยนแปลงในหลายช่วงเวลา ได้ขยายโอกาสทางการศึกษา ให้บริการวิชาการตามความต้องการของชุมชน พร้อมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในปีการศึกษา 2553 ได้รับการประเมินคุณภาพภายในโดย คณะกรรมการของมหาวิทยาลัย ผลการประเมินอยู่ระดับดีมาก คะแนน 4.67 และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับดี คะแนน 4.33

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญณา สุขคร, นพพร แพทย์รัตน์, ไผเทพ ตูทานนท์ (2551) ได้ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์ลำปาง พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตใน 4 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

พนม สุวรรณประเทศ, เสาวณี โสตานิล (2547) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดลำปาง พบว่า ส่วนใหญ่เรียนในสายการศึกษาที่ตรงตามความถนัดและความต้องการ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อคือมหาวิทยาลัยรัฐและในกำกับของรัฐ รองลงมาคือสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยเอกชนและสถาบันราชภัฏ

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดชัยภูมิ (2553) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2553 พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการรับทราบข่าวสารการรับสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีได้รับทราบข่าวสารการรับสมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ปี การศึกษา 2553 จากอินเทอร์เน็ต และข้อมูลเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดชัยภูมิ ปี การศึกษา 2553 พบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับ

ปริญญาตรี มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อมากที่สุด คือ เป็นเพราะอัตราค่าลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสม

นายเอนก ณะชัยวงศ์ (2553) ได้ศึกษา การศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 18-20 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี ส่วนใหญ่สังกัดคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม เรียนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีวุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ทราบข่าวการรับสมัครจากการแนะนำของโรงเรียนปัจจัยภายในด้านส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามให้เป็นอันดับแรกคือ การตัดสินใจศึกษาต่อด้วยตนเอง ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) รองลงมาการตัดสินใจศึกษาต่อโดยบิดามารดาแนะนำ (ค่าเฉลี่ย 3.93)

บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์(2551) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพและความต้องการในการศึกษาต่อและการฝึกอบรม ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกอบรมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในรอบปี ที่ผ่านมามีท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม การฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็นความต้องการจะฝึกอบรม ค่าลงทะเบียนในการฝึกอบรม ไม่เกิน 500 บาท สถานที่ในการฝึกอบรม โรงแรมประจำจังหวัด วิทยากรที่ท่านต้องการครูดีเด่น จำนวนวันในการอบรม 1-2 วัน) ช่วงเวลาในการฝึกอบรม เสาร์ – อาทิตย์ ความต้องการในการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ เทคนิคการเขียนแผนการสอน และ การวิจัยในชั้นเรียน การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สมิทร สุวรรณ, จันทิมา จำนงค์นารถ(2554) ได้ศึกษา ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่ภาคตะวันตก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อที่คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 และไม่มีความต้องการต่อ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 นอกจากนี้ยังมีความต้องการให้จัดการศึกษานอกเวลาราชการในวันเสาร์และอาทิตย์ ทุนการวิจัยหรือทุนการศึกษาบางส่วน รวมทั้งห้องทำงานสำหรับนิสิตพร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์

เสาวลักษณ์ ซาติศรีสัมพันธ์, ล้ายอง ปลั่งกลาง, ณัฐภรณ์ ศิริวรรณ(2553) ได้ศึกษา ความต้องการและปัญหาในการศึกษาต่อปริญญาตรีภาคพิเศษของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีภาค กศ.บป. คิดเป็นร้อยละ 56.86 และไม่ต้องการ ร้อยละ 43.14 โดยต้องการศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 72.41 นอกนั้นเป็นมหาวิทยาลัยอื่นๆ ร้อยละ 27.57 วันเวลาที่ต้องการใช้ในการศึกษาต่อภาค กศ.บป. หรือนอกเวลาคือ วันอาทิตย์วันเดียว เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 56.65 ผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม จำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อ พบว่าบุคลากรภาคอุตสาหกรรมต้องการศึกษาต่อด้วยเหตุผล “ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพและศักยภาพของตนเอง” มากที่สุด ระดับความต้องการศึกษาต่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่าบุคลากรกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อทุกสาขาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สาขาการจัดการ สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และสาขาการตลาด ยกเว้นสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความต้องการศึกษาต่อในระดับมาก ปัญหาในการศึกษาต่อ พบว่าบุคลากรภาคอุตสาหกรรมเห็นว่าปัญหาที่มากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ ช่วงเวลาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดสอนตรงกันเวลาทำงานของบุคลากร

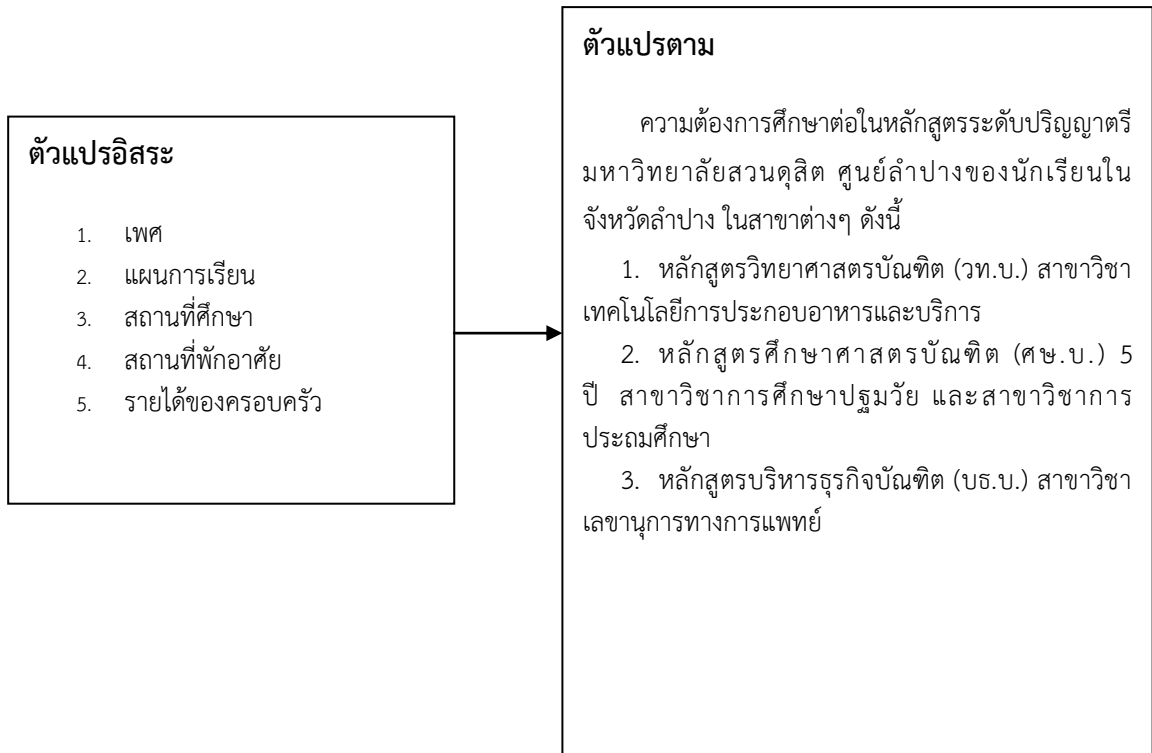
ใจชนก ภาคอัท (2556) ได้ศึกษา ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ร้อยละ 74.70 รองลงมา ต้องการพัฒนาอาชีพ ร้อยละ 20.00 ต้องการพัฒนาศักยภาพทางสังคมร้อยละ 2.70 เพื่อสร้างเครือข่าย ร้อยละ 2.40 และ ด้วยเหตุผลอื่นๆ ร้อยละ 0.30 และเมื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าด้านการพัฒนาคณาจารย์ด้านการบริการด้านกายภาพของสถาบัน และด้านการพัฒนาคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านปรัชญา ปณิธาน และอัตลักษณ์ของสถาบัน ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านรูปแบบการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านผู้นำและการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ณัชชา ทิพย์ประเสริฐ, แสงเดือน ชมพุมิ่ง และ จริญญา ปัญโญ (2555) ได้ศึกษา การวิจัยเรื่องความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ มากกว่า 20 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับ ในระดับปริญญาตรี อาชีพ นักเรียนนักศึกษา ความต้องการของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงรายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 3.54 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอน (โดยภาพรวม) เนื้อหาวิชาที่สอนวิธีการสอน การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์และอยู่ในระดับมากร้อยละ 3.74 รองลงมาคือ อาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจสรุปได้ว่าความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีแต่ละสถาบันนั้นมีหลากหลายปัจจัย ทั้งในด้านสภาพสังคม ครอบครัวและเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลจากเอกสารเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิด สามารถสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ในจังหวัดลำปาง

โรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัดสพม.35จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง

ได้จำนวนประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,921 คน

(ที่มา : ตารางแสดงจำนวนนักเรียนในสังกัดสพม.35 ปีการศึกษา 2556)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเรื่องความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศแผนการเรียนสถานที่ศึกษาสถานที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วน คือ

2.1 ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ในการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเรียนปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอคำแนะนำและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขจนมั่นใจว่าเนื้อหานั้นมีความเที่ยงตรง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.2 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทดสอบความเชื่อมั่น

เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ในจังหวัดลำปาง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ในจังหวัดลำปาง จำนวน 1,525 คน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากแบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) คือ ข้อมูลที่รวบรวมจากการค้นคว้าในหนังสือ งานวิจัยเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการคิดและวิเคราะห์ ตลอดจนนำมาเป็นแนวทางในการหาข้อเสนอแนะอื่นๆ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล (Data Processing) หลังจากที่ได้ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS (Statistical Package for Social Science) หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลโดยการนำเสนอในรูปของตารางและแผนภูมิรวมทั้งอภิปรายผลประกอบ

2.1 วิเคราะห์และบรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่

2.1.1 คาร้อยละ (Percentage: %) ใช้ในการบรรยายลักษณะทั่วไปของข้อมูล

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

2.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.2.1 ค่า t-test เพื่อใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร

2.2.2 ค่า F- test หรือ One-Way ANOVA เพื่อใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง ได้นำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (N= 1525)

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	758	49.7
- หญิง	767	50.3
แผนการเรียน		
- วิทย์ – คณิต	513	33.6
- ศิลป์ - คำนวณ	523	34.3
- ศิลป์ - ภาษา	489	32.1
รายได้ผู้ปกครอง		
- ต่ำกว่า 5,000	298	19.5
- 5,001 – 10,000	814	53.4
- 10,001 – 15,000	368	24.1
- มากกว่า 15,001 ขึ้นไป	45	3.0

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 5,000	298	19.5
5,001 – 10,000	814	53.4
10,001 – 15,000	368	24.1
มากกว่า 15,001 ขึ้นไป	45	3.0
ที่พักอาศัย		
บ้านตัวเอง	1103	72.3
หอพัก	130	8.5
บ้านญาติ	263	17.2
อื่นๆ	29	1.9

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 1,525 คน เป็นเพศหญิง 767 คน และเพศชาย 758 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 และ 49.7 ตามลำดับ โดยนักเรียนส่วนใหญ่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - คำนวณ จำนวน 523 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ วิทย์ - คณิต จำนวน 513 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 814 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาคือมีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 โดยนักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านตัวเอง จำนวน 1,103 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 และรองลงมาพักอาศัยบ้านญาติ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่อความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

หลักสูตร	\bar{X}	S.D.	การแปรผล
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ	1.46	0.84	น้อย
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสาขาวิชาการประถมศึกษา	2.08	0.99	ปานกลาง
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์	1.45	0.83	น้อย

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ดังนี้

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ น้อย ($\bar{X}=1.46$, S.D.= 0.84)

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.08$, S.D.= 0.99)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ น้อย ($\bar{X}=1.45$, S.D.= 0.83)

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร

วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ชาย	758	1.46	0.84	1523	0.05	0.95
หญิง	767	1.46	0.84	1523	0.05	0.95

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ชาย	758	2.06	0.99	1523	0.77	0.43
หญิง	767	2.10	0.99	1523	0.77	0.43

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาดุริยางค์ และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ชาย	758	1.47	0.84	1523	0.92	0.35
หญิง	767	1.43	0.82	1523	0.92	0.35

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ในอำเภอเมือง	801	1.42	0.81	1.48	1.99	0.04
นอกอำเภอเมือง	724	1.51	0.87	1.48	1.99	0.04

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนเขตนอกอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง มากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชา
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ในอำเภอเมือง	801	2.16	0.98	1.50	3.31	0.00
นอกอำเภอเมือง	724	1.99	1.00	1.50	3.31	0.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา มากกว่านักเรียนที่อยู่นอกเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	df	t-test	P
ในอำเภอเมือง	801	1.41	0.81	1.48	1.85	0.06
นอกอำเภอเมือง	724	1.49	0.86	1.48	1.85	0.06

จากตารางที่ 4.8 พบว่า จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตนอกอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง มากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.9 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	5.340	3	1.780	2.497	.058
ภายในกลุ่ม	1084.103	1521	.713		
รวม	1514.424	1524			

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแหล่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.10 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชา
การประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตาม
สถานที่พักอาศัย

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.561	3	1.187	1.195	.310
ภายในกลุ่ม	1510.863	1521	.993		
รวม	1514.424	1524			

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแหล่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.11 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.326	3	.109	.155	.927
ภายในกลุ่ม	1067.477	1521	.702		
รวม	1067.803	1524			

จากตารางที่ 12 พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแห่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.12 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.198	3	.733	1.025	.381
ภายในกลุ่ม	1087.245	1521	.715		
รวม	1089.443	1524			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.13 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.097	3	1.032	1.039	.374
ภายในกลุ่ม	1511.326	1521	.994		
รวม	1514.424	1524			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.14 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.097	3	.366	.522	.677
ภายในกลุ่ม	1066.706	1521	.701		
รวม	1066.706	1524			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.15 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.521	2	1.261	1.765	.172
ภายในกลุ่ม	1086.922	1522	.714		
รวม	1089.443	1524			

จากตารางที่ 4.15 พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทย - คณิต ศิลป์ - คำนวณ ศิลป์ - ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.16 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตร
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสาขาวิชา
การประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตาม
แผนการเรียน

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.293	2	1.46	.147	.863
ภายในกลุ่ม	1514.131	1522	.995		
รวม	1514.424	1524			

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทย - คณิต ศิลป์ - คำนวณ ศิลป์ - ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.17 ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน

ข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.453	2	.727	1.037	.355
ภายในกลุ่ม	1066.350	1522	.701		
รวม	1067.803	1524			

จากตารางที่ 4.17 พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทยุ – คณิต ศิลป์ – คำนวณ ศิลป์ – ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปางของนักเรียนในจังหวัดลำปาง โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 ในจังหวัดลำปาง โรงเรียนสายสามัญศึกษาในสังกัดสพม.35จังหวัดลำปาง จำนวน 31 แห่ง การวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 1,525 คน เป็นเพศหญิง 767 คน และเพศชาย 758 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 และ 49.7 ตามลำดับ โดยนักเรียนส่วนใหญ่เรียนแผนการเรียน ศิลป์ - คำนวณ จำนวน 523 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์ - คณิต จำนวน 513 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 814 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมา มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนพักอาศัยบ้านตัวเอง จำนวน 1,103 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 และรองลงมาพักอาศัยบ้านญาติ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่อความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ดังนี้

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ น้อย ($\bar{X}=1.46$, S.D.= 0.84)

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.08$, S.D.= 0.99)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อในระดับ น้อย ($\bar{X} = 1.45$, S.D. = 0.83)

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ

พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนเขตนอกอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง มากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา มากกว่านักเรียนที่อยู่นอกเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามโรงเรียน

พบว่า จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนที่อยู่โรงเรียนในเขตนอกอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง มากกว่านักเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย

พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแหล่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย

พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแหล่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามสถานที่พักอาศัย

พบว่า สถานที่พักอาศัยแต่ละแห่ง ได้แก่ บ้านพักตนเอง บ้านญาติ - พี่น้อง หอพัก และอื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

พบว่า ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,000 11,001 – 15,000 มากกว่า 15,001 ขึ้นไป ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน

พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทย – คณิต ศิลป์ – คำนวณ ศิลป์ – ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน

พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทย – คณิต ศิลป์ – คำนวณ ศิลป์ – ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ความแปรปรวนทางเดียวของความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน

พบว่า เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน ได้แก่ วิทย – คณิต ศิลป์ – คำนวณ ศิลป์ – ภาษา และ อื่นๆ ส่งผลให้ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนในจังหวัดลำปาง สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ จากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษามากที่สุดเป็นอันดับแรก เพราะส่วนมากนักเรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในสาขานี้มาจากปัจจัยที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เลือกในหัวข้อนี้จะมีที่พักอาศัยอยู่เขตในเมืองซึ่งง่ายต่อการเดินทางมาศึกษา และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง พบว่า นักเรียนที่

อยู่โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา มากกว่านักเรียนที่อยู่นอกเขตอำเภอเมือง รองลงมานักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ นักเรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในสาขานี้ อันเนื่องมาจากปัจจัยที่อยู่อาศัยซึ่งเหมือนกับสาขาที่มีความต้องการอันดับแรก และเมื่อนำมาวิเคราะห์จะพบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในสาขานี้ส่วนมากจะมีแหล่งที่อยู่อาศัยอยู่ในเมืองซึ่งใกล้กับมหาวิทยาลัย จากผลการสำรวจดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญกับการศึกษา เพราะการศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์และสังคม และมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน ถึงจะสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้การศึกษาก็สมควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน มีความสนใจและความถนัดที่ไม่เหมือนกัน ถ้าโรงเรียนได้จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน ประเทศของเราจะมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสามารถยอดเยี่ยมและหลากหลาย สามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก ตามที่ ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2554: 7) กล่าวว่า แนวทางการจัดการศึกษาจึงควรต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและความเชื่อของมนุษย์ และในปัจจุบันสังคมจึงต้องการคนที่แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ให้ตนเองได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายกลุ่มประชากรให้ครอบคลุมกลุ่มอื่นทั้งหมด เพื่อให้ทราบถึงความต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง
2. ควรมีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นระยะ เพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
ขวัญนภา สุขคร, นพพร แพทย์รัตน์, ไพฑูรย์ ตูทานนท์. (2551). ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อ
การมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์ลำปาง.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ใจชนก ภาคออต. (2556). ปัจจัยด้านการพัฒนาคุณภาพของสถาบันที่มีผลต่อการตัดสินใจ เข้าศึกษา
ต่อของนักศึกษาระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ผลการศึกษา.สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ผลการศึกษา.
- ณัชชา ทิพย์ประเสริฐ, แสงเดือน ชมพูมิ่ง และ จริญญา ปัญญา.(2555).การวิจัยเรื่องความต้องการของ
นักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย,
- ไทรรงค์ เจนการ.สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548).[ออนไลน์].แหล่งที่มา:
<http://www.reo11.moe.go.th>
- ทิตนา แคมมณี.(2554). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการวัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ.[ออนไลน์].แหล่งที่มา: <http://www.Novabizz.com>
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์.(2551). การศึกษาสภาพและความต้องการในการศึกษาต่อและการฝึกอบรม ของ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พงษ์ศักดิ์ แก้วแสนเมือง.[ออนไลน์].แหล่งที่มา: [http:// www.gotoknow.org](http://www.gotoknow.org)
- พนม สุวรรณประเทศ, เสาวณี โสตานิล.(2547). ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียน นักศึกษาในจังหวัดลำปาง.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). การจัดการหลักสูตรและการสอนการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมยศ นาวิการ.(2540). ธุรกิจเบื้องต้นการศึกษา.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดชัยภูมิ. (2553). เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับ
ปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2553.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล.(2550). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- สุวรรณ, จันทิมา จำนงค์นารถ. (2554). *ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- เสาวลักษณ์ ขาติศรีสัมพันธ์, ล้ายอง ปลั่งกลาง, ณัฐภรณ์ ศิริวรรณ. (2553). *ความต้องการและปัญหาในการศึกษาต่อปริญญาตรีภาคพิเศษของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เอนก ณะชัยวงศ์. (2553). *การศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง ของนักเรียนใน
จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ แผนการเรียน สถานที่ศึกษา สถานที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สถานศึกษาของท่าน คือ.....

3. แผนการเรียน

วิทยาศาสตร์ - คณิต

ศิลป์ - คำนวณ

ศิลป์ - ภาษา

อื่น (ระบุ).....

4. ระดับรายได้ของผู้ปกครอง (ต่อเดือน)

ต่ำกว่า 5,000

5,001 - 10,000

11,001 - 15,000

มากกว่า 15,001 ขึ้นไป

5. ปัจจุบันท่านพักอาศัยที่ใด

บ้านตัวเอง

หอพัก

บ้านญาติ - พี่น้อง

อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ ลำปาง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง เปิดระดับปริญญาตรี

- ทราบ ไม่ทราบ

2. ท่านต้องการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง หรือไม่

- ต้องการ
 ไม่ต้องการ
 ไม่แน่ใจ

3. สาเหตุใดที่ท่านตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง

- ชื่อเสียง /คุณภาพ เพื่อน /รุ่นพี่
 ผู้ปกครอง ใกล้บ้าน
 ทุนการศึกษา อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านมีความสนใจและต้องการศึกษาหลักสูตรใดของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง

- หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและบริการ
 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการประถมศึกษา
 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์
 อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสาวปิยนัยน์ ภูเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษาและการสอน
(ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. นางสาวพวงผกา สุขวัฒนา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
(ค.ม.) สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางสาวจันทรา แซ่ลิ้ว ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย (ศษ.ม.) สาขาการศึกษา
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางดวงเดือน วรรณกุล
2. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Doungduen Wannakul
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง
ลำปาง E-mail : doung_duen@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ สาขาการศึกษาปฐมวัย